

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója. Feloldó szerkesztő: Szilassy Koltán az OMGE. szerkesztő-titkára.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.</p> <p>Kéziratoikat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	---	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás t. gazdatársainkhoz.

Egy külföldi cég 100 kilogramm „papir-diót” (vetőmagnak faiskolába) és 1000 darab 1—2 éves esemetét („papir”-diót) óhajt vásárolni.

Felkérjük t. gazdatársainkat, hogy ajánlataikat ipari és kereskedelmi szakosztályunk irodájához megküldeni sziveskedjenek.

Igazgató.

T. tagtársaink figyelmébe.

Gravé és Társa póstyéni fluidgyárosok igen hatásosnak bizonyult fluidot és blisztert (daganat és benuást gyógyító kenőcsöt) hoznak forgalomba, mely szerek beszerzett illetékes szakbiralat szerint alkalmasak arra, hogy a külföldi hasonyártmányokat teljesen mellőzhessük.

A gazdasági egyesületek tagjai e szereket — ha megrendelésük az illető gazdasági egyesület útján történik — 30% árengedménnyel kapják. Árjegyzékét és ismertetőjét a fentirt gyár mindenkinek megküldi.

Igazgató.

Felhívás.

A szőlő és gyümölcs postai, illetve vasuti szállításánál ez időszert használatban levő kosarak és ládák nem felelnek meg azon céljuknak, melyre szánvák, részben azért, mert azokban a gyümölcs zuzódik, részben azért, mert súlyuk aránylag nagy és czélszerűtlen alakjuk miatt waggonrakományban való szállításnál a waggon hordképessége nem használható ki teljesen.

Ez okból oly kosarak és ládák, illetve oly alapsomagolás bevezetése ki-

vánatos a forgalomba, melyek az ezidőszert használatban levő kosarak és ládák fentemlített hátrányait kiküszöböljék.

Tudomással bírván arról, hogy újabb időben többen készítettek különféle alaku és anyagu ily kosarakat, melyeket forgalomba hozni óhajtanak — van szerencsém mindazokat, — akik súlyt helyeznek arra, hogy készítményeik egy az illetékes tényezőkből összehívandó bizottságnak bemutatassanak és kipróbáltassanak — felkérni, hogy készítményeikből mielőbb 2—2 példányt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület czimére, Budapest, IX., Köztelek, márczius 31-éig beküldeni sziveskedjenek.

A beküldendő minták az OMGE. gyümölcstermesztési bizottságának f. évi április hó 5-én d. u. 4 órakor tartandó ülésén fognak bemutatni. Ezen az ülésen a beküldők is megjelenhetnek.

Forster Géza,
igazgató.

Svájcz uj vámtarifája.

Az amerikaiak által 1890. okt. 1-én életbe léptetett védvamos törvény (Mac Kinley bill) azaz a merev elzárkozás politikája, ugylátszik uj irányt szabott a világ vámpolitikájának. Egyik állam a másik után siet elzárkozni az idegen behozatalok elöl és hatalmas védvamosokkal sujtja az idegen árukat, anyagokat, hogy saját termelését megvédelmezze. Francia-, Oroszországok után Németország tünik ki ezen uj vámpolitikával, sőt hallatlan vámemelésével fölül is mulja a világ minden más államának rekordját. Egyik Zürichből érkezett rövid tudósítás arról ad hirt, hogy Svájcz is a tilalmi

vámpolitikához folyamodik és fölemelt behozatali vámokkal igyekszik megvédelmezni mezőgazdasági termelését, az idegen államok versenyével szemben. Tehát egyik meglepetés jön a másik után.

Svájcznak ugyanis állattenyésztése (szarvasmarhák) áll magas fokon és a mezőgazdaságnak vagyona legnagyobb részben az előállataiban — nyugszik. Habár tenyészmарha-kivitele által hatalmas jövedelem ömlik is a svájci mezőgazdaság körébe, azért ugy látszik a nagymértékben beözönlő vágómarhák elül akar a kis Svájcz elzárkozni, mert a vágóállatbevétel értéke fölülmulja a tenyészállat kivitelének értékét. Svájcz ugyanis hizott állatokban bevitelre szorul, mert marhahizlalása gyenge (gyári hizlalása alig számottevő) és a szükségletet saját mezőgazdasága előállítani — nem képes, — a szükséglet pedig különösen nyáron és őszszel a turista-idényben elég nagy. Igy vágóállatok bevételében Olaszország, Franciaország és az Osztrák-Magyar monarchia osztozódik.

Svájczba irányuló élőállatkivitelünk nem valami jelentékeny ugyan, vagyis nem olyan fontos, hogy a kivitel lehetlenné tétele miatt mezőgazdaságunkat komoly veszély fenyegetné, de kivitelünk jövőjét tekintve; mégis bizonyos aggodalommal kell ezen újabb védvamos irányzatra tekintenünk. Midőn a Németországba való élőállatkivitelünk az uj német vámtarifatervezet által komolyan fenyegetve látszik, minden gondolkodó fej előtt tisztában áll az, hogy élőállatkivitelünk biztosítása végett részint a meglévő többi piacokra kell fokozatos figyelmet fordítanunk és főleg uj kiviteli piacok megszerzésére keil törekednünk.

A már meglévő piacok között Svájcz volt az, melyhez legtöbb reményt fűztünk és bizton hittük, hogy a német piacok elvesz-

Bizonyítvány! 9 év óta használt eredeti „Eclair” permetezőről.

Gróf Széchenyi Sándor
jóság-felügyelősége
N. DOROGON
(Tulajdonos)
Vasutállomás
Posta-telér 8-0090

*Megkeresésünkre szives kéremmel bizonyítjuk, hogy az undal-
tón által nyolc év előtt az Eclair permetezővel készített
jéte Eclair permetezővel az undalton, kisebb hársít-
gós javításal, még ma is minis teljesen megfelelően
működője.*

Péter Bencsik. A jóság-felügyelője

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Mal számunk 13 oldal.

tésével Svájc lehetne az, hol élőállat fölöslegünknek az eddigénél nagyobb mérvű elhelyezésével kompenzállhatjuk káraink nagy részét. Most tehát ezen reményünk elé is igen terhes gátakat emelt Svájc szövetségtanácsa a jövőre tervezett vámtételeivel. Eddigél a következő vámemelés jutott nyilvánosságra:

	Általános tarifa	alkalmazott (szerző- déses) tarifa drbkint
őkrök eddig	30	15 frankokban
„ új tarifa	35	„
tehenek eddig	25	18 „
„ új tarifa	35	„
sertések (60 kg.-ig) eddig	8	4 „
sertések új tarifa	20	„
friss hus eddig	6	4.50 mm.-kint
„ új tarifa	12	„
konzervhus eddig	8	6 „
„ új tarifa	20	„

Ezen tervezett vámemelés — amint a külkereskedelmi forgalmunk adataiból látni fogjuk — bennünket inkább *közvetve*, mint közvetlenül érint, lévén Svájcczal való forgalmunk is legnagyobb részét Bécs piacán át, tehát *Ausztria közvetítésével* lebonyolítva, de azért általánosságban véve tagadhatlanul sujtaná és nagyon korlátozná állatértékesítési viszonyaink föllendülését vagy javulását.

Kivitelünk volt Svájcba 1901-ben:

	Magyarországból	közös vámterületről
szarvasmarha	2,976 drb	7,884 drb
juh, kecske	120 „	17,239 „
sertés	970 „	12,721 „
ló	76 „	743 „

De nemcsak az élőállatokban, hanem élelmiszerekben is élénk a Svájcczal való kereskedelmünk. Sajnos, a vajjal főző svájci lakosság nem vásárolja disznózsirunkat és szalonnánkat, pedig ezekből van legtöbb fölöslegünk.

Érdekes, hogy míg szalonnából 5 q.-át, disznózsirból 420 q.-át, addig vajból 3760 q.-át, müvajból 3742 q.-át, *margarinból 6110 q.-át* vásároltak a közös vámterületről az elmúlt évben Svájc lakói.

Friss husból 4335 q., elkészített husból 1643 q. ment Svájcba mult évben a közös vámterületről. Egyedül a tojásban és baromfiakkal fejlődött ki a mi *közvetlen* forgalmunk is, mert 1901-ben a kivitel volt:

	Magyarországból	Közös vámterületről
elő baromfi	6,323 drb	47,430 drb
leölt „	1,238 „	57,731 „
tojás	13,430 q.	41,484 q.

Örvendtes és mégis bizonyos tekintetben elszomorító adatok ezek.

Azt vitatni teljesen fölösleges, hogy a közös vámterületről elszállított élőállatoknak, nyersterményeknek legnagyobb részét a mi általunk Ausztriába eladott élőállat és termék képezi, tehát mi csak *Ausztria közvetítésével* tudunk árúinknak piacot szerezni, *önállóan nem!* Kereskedelmi viszonyaink ilyen szomorú állapota mellett tehát minden olyan körülménytől kell félnünk és tartanunk, mely állatértékesítési viszonyainkat *indirekte* is érinti s ezért szükséges, hogy a magunk részéről is ezek ellensúlyozására résen legyünk. D.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Cserháti Sándor.

A csontlisztről.

A csontliszt egyike a legrégebb és legismertebb műtrágyáknak, amely a 19. században került először használatba Angolországban, ahonnan azután elterjedt Európának mindazon államaiban, amelyek már akkor is az okszerű gazdálkodással foglalkoztak.

Az 1892. és 1895. években akadt két tudományos külföldi férfi, akik azt állították, hogy a csontlisztben foglalt foszforsav semmiféle hatással nem bír és éppen ezért a csontliszt nem használandó műtrágyának.*) Ezen következtetéseket a szöbárforgó tudósok abból a kísérletből vonták le, amelyet a tenyészvényekben előállított és csontliszttel trágyázott növények mutattak, azonban ezen eredmény korántsem volt mértékadó a gazdákra nézve, mert a termőföldön eszközölt kísérletek a csontliszttel egészen más eredményt tüntettek fel. Így pl. a bécsi cs. és kir. mezőgazdasági kísérleti állomáson eszközölt kísérletek fényes bizonyítékát adták annak, hogy az enyvtelenített csontlisztben lévő foszforsav a hatás tekintetében nem marad a Thomassalak mögött, áll ez főképpen pedig az ősziakra.

A csontok nitrogéntartalma, enyvesanyag szövetből állanak, amelyek közé foszforsavas mész van lerakodva.

A nyers, szétzuzott, avagy pedig a durván darált csontokkal való trágyázás, amint az 19. század elején történt, hiányos és így kevésbé hatásos eredményt tüntetett fel, amennyiben a csontok nagyon nehezen mállanak szét a földben. Később megint arra a meggyőződésre jutottak, hogy a csontokban nem megvetendő mennyiségben foglalt zsir szintén hozzájárul a késői elmálláshoz, mert az átjárja teljesen a csontokat és így a levegő, továbbá pedig a szénavas talajviz behatolása teljesen ki van zárva.

Igy tehát a csontokban foglalt zsir általmasnak mutatkozott és épen azért el kell azt távolítani, amely körülmény épen olyan hasznos a gazdára nézve, mint pedig a gyárosra nézve. A kutatások tehát most odairányulnak, hogy ezen az állapoton valamiképpen segítsenek a zsir teljes eltávolítása által, ami a csontoknak első sorban vízben való kifőzése által részben sikerült is, amennyiben a csontokból a zsir egy része eltávolodott. Ezen miveletnek volt azonban még egy előnye, amely abban állott, hogy ezután a csontok könnyebben aprózhatóká váltak és olyan termények kerültek napszíre, amelyeknek finomsági foka hasonlított a lisztéhez.

Miután azonban ezen csontliszt — bár csekélyebb zsirtartalma miatt — de mégis nehezen bomlott fel a földben, kísérletek történtek másodsorban a fészített vizgőzzel, amelyek eredményeként fontos előnyöket ismertek fel: nevezetesen a gőzölés és szárítás után a csontok könnyebben szétmállottak és könnyebben örölhetőkké váltak. A gőzölés alatt a porczanyag a vizgőznek a behatása alatt enyvvé változik át, amely egyuttal a főtermény a csontok ezen irányu megmunkálásának, de nyereség a csontokból kipréselt zsir is. Történt azonban egy harmadik kísérlet is, a benzinnel amelyet Seltsam Ferencz az 1879. évben már saját csontlisztgyárában eszközölt.

A csontok zsirtartalmának benzinnel való elvonása alkalmával a zsirnak majdnem 99%-a távolodik el a csontokból és így azok sokkalta könnyebb módon válnak örölhetővé, mint az előbb említett két mód segítségével.

A csontok zsirtalanítása után visszamarad az enyvanyag, amely a telített vizgöz segítségével szintén kioldódik a csontokból, és asztalosenyvvé lessz feldolgozva.

*) Ezen nézet téves voltát dr. J. Kuhn ugyancsak tenyészvény-kísérletekkel bizonyította be. *Rovatvezető.*

A mai viszonyok azonban már teljesen másképpen állanak a csontliszt feldolgozása tekintetében is, és így ma oda törekednek, hogy mennél több enyvet és zsirt nyerjenek a csontokból, míg ellenben a forgalomba kerülő csontliszt csak másodrangú tényezőként szerepel, holott — a mint az előbb jellemeztem — a multban éppen megfordítva állott a dolog.

Háromféle főcsoportja van a csontlisztnek; nevezetesen: enyvtartalmu csontliszt, enyvtelenített csontliszt és ezen kétféleségnek a keveréke.

Ha a benzinnel kezelt csontok szétötretnek és a legfinomabb liszté öröltenek úgy az *enyvtartalmu csontliszt* keletkezik. Ezen féleséget azonban ritkán gyártják, mert a zsiron kívül nem nyernek semmi más anyagot. Természetes dolog, hogy ezen csontliszt miután legtöbb nitrogént tartalmaz, drága. A mi tartalmát illeti, az 17—18% foszforsav és 4½—5% nitrogén, mely utóbbi az enyv alakjában szerepel és fontos hivatással bír a csontlisztnek a földben való elmállására. A midőn ez a földbe kerül, akkor az enyvanyag bomlani kezd és visszahagyja a foszforsavas meszet, a mi a levegő és víz hozzájárulására nézve felette kedvező ami által az enyv bomlásánál keletkező termények a észre hatást gyakorolnak és az így hamarosan fel is bomlik. Ezen féleségnek előnye tehát abban van, hogy gyorsan oldódik, illetőleg felbomlik a földben, és hogy több nitrogén van benne.

A második féleség az általánosabban ismert *enyvtelenített és zsirtalanított csontliszt*, amelyet olyanténképen nyernek, hogy a zsirtalanítás után forró vízzel való gőzölés útján a keletkezett enyvet elvonják.

Ezen folyamat következtében a csontok porhanyókká válnak és finom liszté örölhetők. Az enyvtelenített csontlisztet vagy egyenesen, mint trágyát adják el, vagy pedig csontliszt-szuperfoszfáttá dolgozzák fel.

A harmadik féleség, az előbbi kettőnek, az *összekeverése folytán keletkezik* és ez rendszerint 3—4% nitrogén és 18—21% foszforsavat tartalmaz. Ezen féleségeknek keverése azért történik, mert az enyvtartalmu csontliszt aránylag nem csak, hogy csekély mennyiségben áll rendelkezésünkre, hanem mert igen sok esetben szükség van az olcsóbb nitrogén és foszforsavas trágyákra, a mit legkönnyebben a keverés által állíthatunk elő.

Ezek után felmerül tehát az a kérdés, hogy milyen legyen a jó és hasznavehető csontliszt? Ennek a kérdésnek a helyes megoldásánál a következő szempontok az irányadók: a csontliszt legyen lehetőleg zsirmentes, továbbá legyen finoman megörölve és legyen benne elegendő foszforsav, avagy pedig nitrogénnal is.

Ismeretes dolog, hogy a zsir és a víz nem keverődnek össze, illetőleg az is, hogy egy zsiros tárgyra nincsen hatással a víz. Éppugy van ez a zsirtartalmu csontliszttel is, amely a víz hatásának nagyon ellentáll és illetésképpen csakis a zsir bomlása után lesz képes a talajviz a trágya részecskéit keresztül járni.

De amennyiben a zsir széjjelbomlása felette lassu, úgy az ilyen csontlisztnek a talajban való feloldódása és ezzel a trágya hatásának bekövetkezése határozottan késleltetve lesz.

Minél zsirtalanabb a csontliszt, annál jobban bomlik széjjel a talajban és annál nagyobb a trágyaértéke.

Előfordul azon eset, hogy különböző eredmények keletkeznek a csontliszttel való trágyázás után és ezen körülmény csakis annak tudható be, hogy a csontliszt zsirtartalma felette változó, daczára annak, hogy foszforsav- és nitrogéntartaluk teljesen egyforma. Miután a benzinnel extrakció folytán a zsirtartalom 10%-re leszorítottatik, azért manapság már a legtöbb gyár ezen eljárás értelmében dolgozza fel a csontlisztet és az így előállított csontlisztet a zsirtartalom tekintetében teljesen megfelelőnek a legmesszebbmenő követelményeknek.

A
lennie, m
zata, ann

Azo
annál jo
megörölve
mabb, ar
és egyes
jobbán é
vizzel, ar
van az é
körülme
mellett s
gyökere,
feloldja
kisebb o
organiku
erejének

Ilye
savának
itélik m
minél tö
savasold
annak a

Ily
csontliszt
leti állor
liszt is t
oldható
liszt fino
finomabl
rátban o
oda kell
mabban
nálatra.

A
épen oly
Thomas
tetben a
tesen e
résztint
máresz
növényz
sege va
mas mü
anyagot
vén mé
a földbe
lenített
Különb
évre n
örvend,
legérték
foszfors

A
liszttel
foszfors
nagy tá

M
meg a
is köve
helyett
kell ha

H
telné a
kell föl

A
illeti, a
elején
addigra
porlódj
Miután
tácziója
a csor

körülm
savat
legtöbl
hadásá
amely
síteni.
alászár
talaj,
ismét
részes

A csontlisztnek továbbá finomnak kell lennie, mert minél nagyobb a finomsági fokozata, annál hatásosabb a csontliszt.

Azon állítása sokaknak, hogy a csontliszt annál jobban hat, minél gorombábban van megőrölve, nem állhat fönn, mert minél finomabb, annál könnyebben oldódik fel a földben és egyes részecskéi, illetőleg szemcséi sokkal jobban érintkezhetnek a levegővel és a talajvízzel, amely körülmény igen nagy befolyással van az elporlásra. De van még egy másik körülmény is, amely a finoman őrlött csontliszt mellett szól. Tudvalevő dolog, hogy a növényzet gyökere, amely a földben levő tápanyagokat feloldja és épen ezért a nagyobb avagy pedig kisebb oldhatósága a foszfátoknak a gyöngye organikus savakban, tekintetik a trágya hatóerejének mértékéül.

Ilyenténképen a Thomassalaksztet foszforsavának czitrátban való oldhatósága szerint ítélik meg és így természetes dolog, hogy minél több foszforsav oldatik fel egy citromsavasoldat által, annál nagyobb hatása van annak a thomassalaksztben.

Ilyen irányú kísérleteket végeztek a csontlisztrel is a gráci és hamburgi vegykezleti állomások és eredményük az, hogy a csontliszt is tartalmaz szép mennyiségű citrátban oldható foszforsavat, amelynek mennyisége a liszt finomságától függ. Itt tehát, miután minél finomabban őrlött a csontliszt, annál több citrátban oldható foszforsav van benne, azért oda kell törekedni, hogy lehetőleg a legfinomabban megőrölt árut szerezzük be használatra.

A citrátban oldható csontliszt-foszforsav épen olyan hatásos, mint a citrátban oldható Thomassalak-foszforsav, így tehát ezen tekintetben a csontliszt és a Thomassalak tökéletesen egyforma. Miután a földben a foszforsav részint csekély mennyiségben fordul elő, de másrészt nagy mértékben használtatik fel a növényzettel, azért a csontlisztre nagy szüksége van a gazdának, mint foszforsav tartalmú műtrágyára, amely a hiányzó fontos tápanyagot pótolja. De a csontliszt-trágyázás révén még egy nélkülözhetetlen tápanyag kerül a földbe: a méz, amelyből a teljesen enyvtelenített csontliszt körülbelül 45%-ot tartalmaz. Különben is az enyvtelenített csontliszt évről-évre mind nagyobb és nagyobb keresletnek örvend, mert jelenleg ez a legolcsóbb és a legértékesebb tápanyagok egyike, miután kevés foszforsavas műtrágya tartalmaz 28-30% foszforsavat, mint éppen ezen csontliszt.

Az enyvtelenített csontliszt a Thomassalaksztrel teljesen egyenértékű, mert míg az első foszforsavtartalommal bír, addig az utóbbi nagy talajoldóképességgel rendelkezik.

Miután sok esetben a talaj nem elégszik meg a foszforsavval, hanem egyúttal nitrogént is követel, azért az enyvtelenített csontliszt helyett ilyenkor az enyvtartalmú csontlisztet kell használni.

Ha azonban még a káliumot is megkövetelné a föld, úgy a csontlisztet kálival keverve kell földbe juttatni.

Ami már mostan a csontliszt kiszórását illeti, a legegyszerűbb ezt ősszel avagy a tél elején végezni, úgy, hogy mire a tavasz eljő, addigra az a földben feloldódik és teljesen elporlódik a levegő és víz hozzájárulása folytán. Miután tavasszal, mikor a növényzet vegetációjára megkezdődik, feltétlenül kívánatos, hogy a csontliszt teljesen feloldódjék, azért ezen körülményt elősegítendő, ajánlatos lesz szén-savat a talajba juttatni, akkor, amidőn a legtöbb rajta a tarló. A növényi részek korhadásánál nagymennyiségű szén-sav keletkezik, amely vízben feloldva hatását jól tudja érvényesíteni. A tarlóbuktatásnál a csontliszt azonnal alászántandó és tüstént megboronálandó a talaj, hogy ezen eljárás folytán a csontliszt ismét érintkezésbe jöhessen az újabb talajrészecskéikkel.

Az enyvtelenített csontliszt jó hatással van a gabonafélékre, kapásokra, takarmányokra, rétekre, még a gyümölcsös, a szőlő és ujjában a kerti művelésnél is hatásosnak mutatkozik.

Ezzel szemben az enyvtartalmú, vagy pedig a kevert csontliszt jó hatással van az őszi gabonafélékre, ha az az őszi beálltával holdanként 200 kgr. mennyiségben elszóratik. Nevezetesen a buza és a rozs trágyázásánál a csontliszt hatása a szem- és szalmatermés nagyobb eredményében mutatkozik.

A laza vagy pedig a középkötöttségű talajokon természetesen kapásnövényeknek az enyvtartalmú vagy pedig a kevert csontliszt 40%-os (holdjára 100 kgr.) igen jó hatással van.

Legelőknél, luczernásoknál és heréseknél az enyvtelenített csontliszt igen nagy természet-eredményez, mert sűrű és tömört termést kapunk utána. A szőlők trágyázására az istállótrágyán kívül 300 kgr. enyvtelenített csontliszt, 100 kgr. 40%-os kálium és 200 kgr. szén-savas ammoniak igen jó hatással bír.

M. S.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

A budapesti XIX. tenyészállatvásár.

Az idei budapesti tenyészállatvásár a már ösmert és megszokott keretekben folyt le. Jóformán ugyanazon tenyésztők ugyanolyan számú és minőségű állatokkal jelentek meg, mint akiknek tenyészeteit az eddigi kiállításokból is már ösmertük. A szokottnál nagyobb számú állattal volt képviselve a magyar szarvasmarha erdélyi jellege és pedig azon legszebb példányokkal, melyek gróf Teleky Arvéd jól ösmert drassói tenyészetéből kerültek ki. Teljesen hiányzott a kiállításról a pinzgau szarvasmarha, amelynek egyetlen egy példánya sem volt kiállítva. A juhkiállításban csupán merinó juhok voltak, a sertésállomány pedig — ezidén is igen kevés számban — csak mangalicza és yorkshirei sertés volt, a berkshirei pedig teljesen hiányzott, aminek az lehetett az oka, hogy a tél folyamán s a tavasz nyitán oly nagy volt a berkshireiek után a kereslet, hogy a tenyésztők a kiállításra szánt anyagukat sem voltak képesek megtartani.

A magyar-erdélyi szarvasmarhák csoportjában határozottan az erdélyi jellegűek s ezek között is a gróf Teleky Arvéd által kiállított 8 darab bika vált ki, úgy tökéletesebb formájuk, mint erős csontozatuk s jó növesük által. S míg az egész csoport Budapest székesfőváros 500 koronás első tiszteletdíjával lett kitüntetve, addig a bírálobizottság e csoport 7-es számú „Szultán” nevű bikáját találta legszebbnek s ennek ítélte oda a 400 koronás I. bikadíjat. Erdélyi jellegű állatokat kiállítottak továbbá Gáspár József Királyhalmáról és Somogyi Albert Héjjasfalváról. Ez utóbbi kiállító Hunyady nevű bikájával, amely Sperker Ferenc sztdemetéri tenyészetéből származik, nyerte a második bikadíjat.

Az alföldi jellegű magyar szarvasmarhák nemcsak fejlődés és testi nagyság, de csontozat-erősség tekintetében is többnyire mögötte maradnak az erdélyi jellegűeknek. Ezen jelleg egyedei közül legkiválóbbak voltak a gróf Széchenyi Andor Pál marczali uradalma által kiállítottak, amelyek közül a 22. számú Halas nevű találtatott a legjobbnak s díjaztatott első díjjal.

Legerősebben — úgy számra, mint minőségre nézve — a szimmenthálak voltak képviselve és pedig 175 darabbal, amelyek több, mint háromnegyedrészre bika volt. Minőség tekintetében e csoport oly kiváló egyedekből állott, hogy azok a magyar állattenyésztésnek bármely külföldi nagyszabású kiállításán is díszere váltak volna. Feltűnt, hogy a kiállított egyedek

között jóval több volt a piros-tarka, mint amennyit az eddigi kiállításokon láttunk s örvendétes jelenségnek tekinthetjük, hogy a vevők is inkább a piros-tarkákat, mint a zsemlyeszínűeket keresik. A kiállítás anyagának legjavát ezidén is Széll Kálmán rátót-héraházi, özv. Döry Vilmosné felső-leperdi és Ordódy Pál bagotai tenyészete szolgáltatta. Mindhárom tenyészet gyönyörű anyagot állított ki, amelyet az ország szimmenthali tenyésztőinek méltán lehet mintául odaállítani. A rátót-héraházi tenyészet hat gyönyörű példányból álló növendékek bika-csoportja versenyen kívül lévén, a bizottság Széll Kálmán öngyméltóságának köszönését fejezte ki a kiválóan szép és tanulságos kiállításért, hasonlóan özv. Döry Vilmosnénak, míg Ordódy Pál Buller nevű bikájának az első díjat ítélte oda. Igen szép bikákat állított ki gróf Festetics Vilmos toponári gazdasága, Bernrieder József stb.

A borzderesek kevés számmal voltak képviselve. Montafuniakat Kohner Adolf és Póka Lajos állított ki; inthaliakat pedig Widder testvérek.

Hazaitájfajták csoportjában a szimmenthali jellegűek voltak tulnyomóak. Néhány igen szép bonyhádi tehén is volt a kiállításán, nagyon is figyelemreméltó tőgy-alakulással.

A juhkiállításán az ország legjobb tenyésztői csaknem kivétel nélkül képviselve voltak. A finomgyapjas merinójuhok csoportjában legszebb gróf Károlyi Lászlónak volt s ezen kollekciós kiállítás lett ezidén is budapest székesfőváros tiszteletdíjával kitüntetve s ugyancsak az első kos díjat is ezen csoport 3 k. sz. kosa vitte el. Ezen kiállítás mellé sorakoztak Bechtold Lipótné grófné, gróf Károlyi Mihály, gróf Széchenyi Andor Pál kiállításai stb. A fésűgyapjas juhok csoportjában legszebb kiállítás volt gróf Herberstein Alfréd és Skublics örökösöknek. Mindjárt ezek mellé sorakozott örgróf Pallavicini Sándor, a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet stb. kiállítása.

A sertésállomány ezidén is nagyon gyöngye volt, összesen csak 50 drb sertés lett felhajtva. Mangaliczákkal Róza József, Kornstein testvérek és Brachfeld Lajos jelentek meg, yorkshireiket pedig Pfaff György és báró Stummer Sándor állított ki. Különösen figyelemreméltó volt Pfaff Györgynek a kiállítása, kinek yorkshirei sertésé hazai viszonyainkhoz már hozzá alkalmazkodtak, hosszabb, tömöttebb szervezettel s nagyrészt egyenes fejű birnak. Csúsztestű, mopszfejú yorkshirei sertést hazai viszonyaink között használni tenyésztési alig lehet.

A tenyészállatvásár kitüntetettjei a következők:

A magyar alföldi jellegű tenyészszarvasmarha csoportjában:

- I. bikadíjat: 400 koronát gr. Széchenyi Andor Pál 22 k. sz. sz. bikájának.
- II. bikadíjat: 200 koronát gr. Széchenyi Andor Pál marczali tehénészetéből származó 16. k. sz. bikájának.
- III. bikadíjat: 100 koronát Graefl Jenő 30. k. sz. bikájának.

A magyar-erdélyi jellegű tenyészszarvasmarha csoportjában:

- I. bikadíjat: 400 koronát gr. Teleki Arvéd drassói tenyészetéből származó 7. k. sz. bikájának, amely egyúttal a székesfőváros által adományozott 500 korona értékű tiszteletdíjat is megnyerte.
- II. bikadíjat: 200 koronát Somogyi Albert Sperker Ferenc tenyészetéből származó 3. k. sz. bikájának.
- III. bikadíjat: 100 koronát Gáspár József 1. k. sz. bikájának.

A szimmenthálak csoportjában:

- I. bikadíjat: 400 koronát Ordódy Pál 86. k. sz. bikájának.
- II. bikadíjat: 300 koronát Bernrieder József 63. k. sz. bikájának.

III. bikadíjat: 200 koronát gr. *Festetich* Vilmos 67. k. sz. bikájának.

IV. bikadíjat: 50 koronát *Grász Antal* 83. k. sz. bikájának.

I. bikaborjudíjat: 200 koronát gr. *Festetich* Vilmos 68. k. sz. bikaborjának.

Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a bizottság: *Szell Kálmán* önmagmértóságának versenyen kívül kiállított kiválóan szép növendék-bika-csoportjéért. Ugyisintén özv. *Dóry Vilmosné* urnőnek, az általa versenyen kívül kiállított bikacsoportért.

A borzderesek csoportjában.

I. bikadíj nem adatott ki.

II. bikadíjat: 100 koronát *Köhner Adolf és fiai* 47. k. sz. bikájának és egy szintén 100 koronás II-ik bikadíjat ugyancsak *Köhner Adolf és fiai* 44. k. sz. bikájának.

I. bikaborjudíjat: 100 koronát ugyancsak *Köhner Adolf és fiai* 50. k. sz. bikaborjának ítélte oda a bizottság.

Hazai tájfajták csoportjában.

I. tehéndíjat 200 koronát *Kirchner Jakab* 184. k. sz. tehenének.

I. üszödíjat: 100 koronát *Kéhl Lajos* 184. k. sz. üszödijének.

II. üszödíjat: 50 koronát *Széphegyi Antal* 208. k. sz. üszödijének.

A finomgyapjas merinójuhok csoportjában:

I. kosdíjat: 200 koronát *Károlyi László* gróf 63 k. sz. kosának.

II. kosdíj: 100 koronát *Berchtold Lipótné* grófné 82. k. sz. kosának.

III. kosdíjat: 100 koronát gróf *Károlyi Mihály* 52. k. sz. kosának.

IV. kosdíjat: 50 koronát *Károlyi Lajos* gróf 18. k. sz. kosának.

I. anyadíjat: 100 koronát *Berchtold Lipótné* grófné 91. k. sz. anyajuhának.

II. anyadíjat: 80 koronát *Károlyi László* gróf 75. k. sz. anyajuhának.

III. anyadíjat: 70 koronát *Károlyi Mihály* gróf 58. k. sz. anyajuhának.

IV. anyadíjat: 50 koronát gr. *Széchenyi Andor* Pál 10. k. sz. anyajuhának.

V. anyadíjat: 40 koronát *Deutsch Zsigmond* 15. k. sz. anyajuhának.

A főváros részéről adományozott 500 koronás tiszteletdíjat a *Károlyi László* gróf által kiállított finomgyapjas merinó-csoportnak ítélte oda a bíráló-bizottság.

Fésűgyapjas juhok csoportjában:

1a) kosdíjat: 100 koronát gr. *Herberstein* Alfréd strileki tenyészetéből származó 277. k. sz. kosának.

1b) kosdíjat: 70 koronát *Skublics* örökösök 178. k. sz. kosának.

II. kosdíjat: 70 koronát örgróf *Pallavicini* Sándor 232. k. sz. kosának.

III. kosdíjat: 50 koronát gr. *Herberstein* Alfréd 279. k. sz. kosának.

I. anyadíjat 80 koronát a *keszthelyi gazd. tanintézet* 242. k. sz. anyajuhának.

II. anyadíjat: 60 koronát *Skublics* örökösök 207. k. sz. anyajuhának.

III. anyadíjat: 40 koronát örgróf *Pallavicini* Sándor 237. k. sz. anyajuhának.

Sertések csoportjában:

(Hazai kondor.)

I. kandíjat: 150 koronát *Kornstein* Testvérek kollekcziójának.

II. kandíjat: 100 koronát *Rósa József* kollekcziójának.

III. kandíjat: 60 koronát *Brachfeld* Lajos kollekcziójának.

A külföldi fajták csoportjában:

I. kandíjat: 100 koronát *Pfaff* György yorkshire kollekcziójának.

II. kandíjat: 80 koronát báró *Stummer* Sándor yorkshire kollekcziójának.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: *Mezey Gyula*.

Parazitagombák, mint teljesvirágok szülői.

A vadvirágok között ritkaságszámba megy, csak elvétve akad, egy-egy olyan példány, amelynek virága u. n. teljesvirág. A kertjeinkben mivel teljesvirágú növények ugyan valamennyien egyszerű virágú ősökre vezethetők vissza, melyek között véletlenül, sokszor ki sem deríthető életviszonyok következtében, akadt egy-egy teljesvirágú változat, de melyet azután a kertészek állandósítottak, szaporítottak és világszerte elterjesztettek. A *kerti violának* (a *Matthiolának*), melyet ma már, ha „szimpla”, az egyszerű földmives sem lát szívesen kertjében, eredeti, vadalakja csak 4 szíromlevéllel bír. Teljesrózsáink és szegfüink eredeti alakjainak szintén csak néhány, 5 színes levele, szíromlevele, van.

A múlt év végén a párisi tudományos akadémia elé igen érdekes megfigyeléseket terjesztett *Marin Molliard* a virágok teljeseését illetőleg, amelyekből kiderült, hogy az egyszerű virágokat teljessé válóvá változtathatják gombaparaziták is. Mégpedig olyan gombák, melyek nem is a virágban, sőt nem is a növények földfölötti részeiben élnek — mint azt az ember gondolná — hanem amelyek a gyökérzetben tanyáznak, idézik ezt az érdekes jelenséget elő.

Előterjesztésében a többek között elmondja *Molliard*, hogy egészen rendesen alkotott, egyszerű, ötösztatu sárga virágokkal viritó *orvosi kankalinok* (*Primula officinalis*-ok) sorában akadt három olyanra, amelyek virágai teljeseek voltak.

E három virágnál úgy a *porzók*, mind pedig az *anya*, mely az ötöt alkotó egyes levelekre vált szét, többé-kevésbé szírmokká alakultak át.

A 3 teljesvirágú kankalin közvetlen egymás mellett nőtt, s földfölötti részükön vagy részükben nem talált *Molliard* semmiféle parazitát. Mikor azután a növények gyökereit is vizsgálat alá vette, akkor látta csak, hogy a teljesvirágokat hordozó növények vékony mellékgyökerei egészen be voltak lepve egy *Dematium* gomba fonalaival, miczeliumával. A közönséges, egyszerűen viritó növények között nem volt egyetlenegy olyan sem, amelynek gyökérzetén a *Dematium* gomba tanyázott volna.

Molliard még több hasonló jelenségről is beszámolt az akadémian, s előterjesztését azzal zárja be, hogy meggyőződése szerint a virágok teljeseését nem egy esetben az egyszerű virágok gyökérzetére telepedett s azok rovására élő parazita-gombák okozzák.

Könnyen belátható, hogy eme megfigyeléseknek a kertészetben gyakorlati haszna lehet, mert, ha a kertészek talán nem is létesíthetnek olyan társulást, minőt a *Primula* gyökérzete és a *Dematium* gomba között észlelt *Molliard*, de mindenesetre fentarthatják s kifejleszthetik s ezzel hasznukra fordíthatják a természetben véletlenül létesült ilyenmü társulást.*)

M. Gy.

A szőlőlevelek pirosodása.

Az európai kékszőlők legtöbbjének, ősz felé, mikor a tenyészet már végéhez közeledik, levelei megpirosodnak. Így igen szép piros lesz ősszel az *oportó* lombozata s még szebb a *Bouchet-szőlőké*, melyek közül kettőt itt-ott már nálunk is ültetnek; ezek az *Alicante Bouchet* és a *Petit Bouchet*.

*) Lásd a „Le Progrès Agricole et Viticole” című folyóirat 1901. évi december elseji számában a „*Fleurs doubles et parasitisme*” című közleményt.

A kékszőlők eme őszi megvörösödése rendszeres jelenség és nem tünete valaminő bajnak. De néha megvörösödik a szőlő már a nyár derekán is és ez mindig valami betegségnek a jele.

Igy egy apró atka, a *Tetranychus telarius*, mely a szőlőlevelek alsó lapjait szurkálja és szivogatja, vörös foltokat okoz a leveleken. De megtörténik az is, hogy már nyáron egészen megpirul a levél anélkül, hogy rajta a fenti atkát vagy másféle élősködőket fellelhetnénk. Mind az atkák által okozott levélpirosodás, mind az ismeretlen oku pirosodás, észlelhető hazánk szőlőiben is, az utóbbi azonban csak elvétve.

Az idén Franciaországban a szőlőlomb beteges megpirosodása nyugtalanító mérveket öltött, alig volt szőlő, amelyben a baj, írja a „*Revue de Viticulture*”, ne jelentkezett volna. A kétféle beteges pirosodást a francziák kétféle névvel jelölik meg az egyiket, melyet a *Tetranychus telarius* atka okoz, *maladie rouge*-nak (szőszereint vörös betegség), a másikat pedig *Rougeot*-nak nevezik.

A két betegség egymástól a „*Revue de Viticulture*” közleménye szerint a következőkben különbözik: *)

A *maladie rouge*-nál a levelek erei zöldék maradnak, az érközök világos vörös színt öltenek. A levelek felszíne így zöld és vörösszínben tarkázott, mintegy márványozott. A fürtök nincsenek megtámadva, de nem fejlenek ki teljesen, éretlenek maradnak.

A *Rougeot*-nál az egész levél egyenletesen megvörösödik s élénkpiros vagy sötétpiros színű. Ritkaság, hogy egy töke összes hajtásai megpirosodjanak, rendszeren csak egyes hajtásokat éri a baj. A piros hajtásokon lévő fürtök (s ez nagyon jellemző) teljesen összeaszhatnak és lehullanak.

A *Rougeot* nem tekintetik parazitabetegségnek s a bajt élettani okokra, a gyökérzet rendellenes működésére vezetik vissza. A töke rosszul táplálkozik, mondják.

Az olyan töké, a melyeket a *Rougeot* megtámad, elgyengülnek s azután elhalnak. Ennek a betegségnek nincs semmi orvossága. Ha a betegség csak egyes hajtásokon, vagy csak egyes csapokon mutatkozik, úgy e hajtásokat, csapokat (esetleg szálvevesszőket vagy szarvakat) le szokták metszeni; ha az egész tökén mutatkoznak a betegség, a tökét lefejezik vagy kiirtják. Ezzel azután az ültetések egyre ritkábbak lesznek.

Habár a *Rougeot* csak elszórtan jelentkezik, egyes tökéken mégis találhatók már Franciaországban olyan táblák, amelyeken a töké 5—6%-a meg van támadva.

Lehetséges, hogy ezt a betegséget valami eddig ismeretlen gomba vagy baktérium okozza s nagyon kívánatos volna, ha a baj újabb tanulmányozás alá vétetnének. M. Gy.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: *Dr. Hutyrá Ferencz*.

A gyűrűs patáról.

A pata gyűrűzöttsége különösen az előlábakon gyakori. Szarufalán ilyenkor harántul futó gyűrűszerű kiemelkedések haladnak körül, a kiemelkedések mellett pedig vályuszerű bemélyedések foglalnak helyet.

A gyűrűképződés lehet physiologikus és kóros, amit a gyűrűk alakjából és befutásából ismerünk meg.

A physiologikus gyűrűképződés takarmány változtatásakor jöhet létre; keletkezhetik továbbá oly módon, hogy adott viszonyok között nedvesség befolyása következtében puhább szaru fejlődik (mely esetben a kiemelkedő gyűrűk

*) Lásd a nevezett folyóirat m. é. szept. 21. számában a „*Les maladies de la rigne*” című czikket.

képződnek), míg tartós szárazság alkalmával tömöttebb szaru jön létre, (mely a gyürü alakú kiemelkedésre következő vályuforma bemélyedésben nyilvánul). Csikók patáin kevéssel születésük után szintén fejlődik egy széles és mély árok, mely a testsúly reánehazódásával áll összefüggésben. Ugyanis ilyenkor a pata hordozószélé tágul, a pártá pedig szűkül: a szarufal ferdén helyeződik a husos pártára nyomást gyakorol reá, minek következtében az akkor képződő szaru csak kisebb terjedelemben fejlődhet.

Mindezek az élettani, rendes körülmények között képződő szarugyűrűk párhuzamosan haladnak a pártával végig az egész szarufal körül. A már említett okok ugy hatnak a szaruképződésre, hogy az egyik esetben a vér bővebb odafolyását idézik elő, ekkor a szaru termelődése fokozódott (gyürü képződik), majd ismét akadályozzák a vér odajutását, mi a szaruképződést hátráltatja (árok fejlődik).

Már egészen más beszámítás alá esnek azok a szarugyűrűk, melyek különféle betegségeknek (pl. nátház, petecsőr stb.) általános táplálkozási zavarok következtében jönnek létre. Fejlődésükre szintén a vér megváltozott keringése bír befolyással, általában azonban súlyosabb elváltozásokkal (patagyuladás, rokkantság, vérfolt stb.) szoktak súlyosbodni.

A pata egyenlőtlen megterhelése alkalmával kóros gyűrűképződés észlelhető. Így pl. ferde patánál, az egyik pártaszél gyuladásánál, az egyik pataporc elcsontosodásánál, csontkinövések (ueberbein) jelenléte esetén, elég gyakran találunk gyűrűket, melyek a szarutoknak csupán egy részére szorítkoznak, nem haladnak egészen körül és nem is párhuzamosak a pártával. Nem ritkán vérfoltok is láthatók mélyebb rétegekben. Ezen lelet is a mellett bizonyít, hogy a kóros gyűrűképződés a husos pártá szemölcsöknek (papilláknak) összenyomódására, elferdülésére, illetve zuzódására vezethető vissza, mely elváltozások a patának már említett helyzetváltozásával állnak összefüggésben. A patacsont süllyedésénél, mely leginkább a patarokkantsággal kapcsolatosan szokott fellépni, legszembetűnőbb a gyűrűképződés. Terült patában a patacsont ágai süllyednek, ezeken tehát a sarokfalakon találunk gyűrűzöttséget. Pártatiprásnál a seb szomszédságában fejlődnek szarugyűrűk.

Végül nem ritkán találunk igen kevéssel kiemelkedő, a pártával párhuzamosan vagy részatosan lefutó szarugyűrűket, melyek fejlődését *Guteniecker* a szegélyszalag rothadásával hoz kapcsolatba. Ugyanis leginkább nyirokrothadás esetén fejlődnek, ha a rothadási folyamat már annyira elharapódzott, hogy fölfelé a sarokvénkosokon át a szegélyszalagra is átterjed. Hasonló sekély gyűrűk képződnek avas vagy más csipős, edző hatású patakenőcsök alkalmazása után is.

A fiziologikus gyűrűzöttség a ló használatására semmiféle káros befolyással sincs. Az ilyen gyűrűs paták vasalása semmiben sem tér el a rendes, helyes paták vasalásától; a gyűrűk a pata rendszeres ápolásával fokozatosan könnyen eltávolíthatók.

A kóros gyűrűképződés esetén az alapbántalmat, mely a szarut képző részekben a

kóros elváltozást előidézte, kell kezelni. Ennek gyógyultával a gyűrűs patája ló akadálytalanul használhatóvá válik.

Z. Á.

IRODALOM.

Növényzeti Közlemények. E czimen indította meg évnegyedes folyóiratát a „*Kir. M. Természettudományi Társulat*” növényzeti szakosztálya. A most megjelent első füzet gazdag tartalmából látni, hogy fontos hivatását jól igérkezik betölteni e minden izében tudományos és mégis gyakorlatias irányú lap, mely mondhatni hazánk összes botanikusait maga körül csoportosítja. Ez az egyetlen növényzeti szaklapunk, mely a növénytan összes ágaiból meríti közleményeit, még pedig csupa olyan tárgyról, a mit a szakosztály ülésén előadtak és megvitattak. A tulajdonképeni botanikus szakembereken kívül közelebből érdekelheti a gazdákat is, általában mind azokat, akik a növénytermesztés terén foglalkoznak. Évi előfizető díja 5 korona, a Természettudományi Társulat tagjainak 3 korona. Az első füzetet minden érdeklődő megkapja, ha a kiadóhivatalba (Budapest, VIII., Esterházy-utca 16. szám) küldött levelezőlapra kéri. Az első füzet tartalma: Beköszöntő, Klein Gyulától. A fás növények vesszétének éréséről (8 ábrával), *Kövessi* Ferenczről. A szarvasgomba Pestmegyében, *Hollós* Lászlóval. Zsályáink bővebb ismeretéhez, *Borbás* Vinczéről (1 ábrával). A lokvai hegység növényformációi, *Bernátsky* Jenőtől. Sopron környékének flórája, *Gombocz* Endrétől. Irodalmi Ismertető. Növényzeti Repertorium (szemle). A szóbanlevő közlőnyt dr. Klein Gyula műegyetemi tanár közreműködésével dr. Schilbersky Károly a budapesti m. kir. kertészeti tanintézet tanára s a term.-tud. társulat növényzeti osztályának jegyzője szerkeszti, kinek dicséretére válhatik egy a füzet technikai mint szellemi összeállítására.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdés.

219. kérdés. Multévi csirakelésből eredő zabot tanácsos-e vetőmagul használni? nem-e féltő, hogy esetleg átalakul vadzabbá?

D. B.

220. kérdés. Buzavetéseben nagymennyiségű vadrepcze mutatkozik. A „*Köztelek*” mult évi közleménye szerint rézgálicz-permetezéssel lehet ellene védekezni. Tisztelettel kérdem: mely időpont legalkalmasabb a permetezésre, a kora tavasz-e vagy később és hány százalékos legyen az oldat.

M. B.

221. kérdés. A birkákat a kergeségtől lehetőleg megóvandó — amelyet okozó elősdi állat tudvalevőleg, mint galandféreg, a kutyának is elősdi je s ennek bélsarából veszi fel legeléskor a birka a kergéféreg petéit — juhász kutyáknak úgy, mint a gazdaság többi kutyáinak is, kussovirágot akarnék beadni. Kérek szives felvilágosítást arra nézve: mikor, hányszor, hogyan és mily eljárással, milyen nagyságu adagokkal kell ezt eszközölni? Egyáltalában az egész követendő eljárás rövid leírását kérem közölni, valamint azt, hogy a „kusso” mely néven és hol kapható, csak gyógyszerárban-e vagy droguistánál is, és hogy szükséges-e orvosi receptje?

K. A.

Felelet.

A vetési zab átalakul-e vadzabbá. (Felelet a 219. sz. kérdésre.) D. B. ur kérdését a maga teljességében nem értem. Azt kéri ugyanis D. B. ur, hogy ha „mult évi csirakelésből” eredő zabot vet. vajjon nem-e válik majd vadzabbá? Hogy mit ért a-kérdésttevő a „multévi csirakelés” alatt? azzal nem vagyok egészen tisztában.

Legvalószínűbbnek tartom, hogy a mult évben az aratás után a zab a kepékben megázva csirázásnak indult, tehát u. n. „csirás zab”. A csirás zabot vetőmagul használni semmiesetre sem szabad, mert a szemek egyrésze ki nem kel s ami ki is kel (amelyeknél még csak a gyökerek kezdettek kibújni a megázás után s további csirázás a száraz időre abbanmaradt), az sem fog adni erőteljes növényeket. Attól azonban semmi körülmények között sem tarthat, hogy a vetési zab (akár a *zászlós zab* — *Avena orientalis* — akár a *bugás zab* — *Avena sativa*) — magjának elvetése után vadzabot (*Avena fatua*-t) arasson.

M. Gy.

Vadrepczeirtás permetezéssel. (Felelet a 220. sz. kérdésre.) A vadrepcze (azaz a vetési mustár — *Sipanis arvensis* — és a repcsén retek — *Raphanus Raphanistrum*) irtására rézgáliczoldatot és vasgáliczoldatot is lehet használni. A németek számos kísérlet alapján a vasgálicz mellett döntöttek, ezt használják már a gyakorlatban, mégpedig azért, mert éppen olyan jó irtószernek találták, mint a rézgáliczot, de ennél a vasgálicz alkalmazása, dacára annak, hogy jóval erősebb oldatot kell belőle készíteni, jelentékenyen olcsóbb. Viszont svájci kísérletek a rézgáliczoldatot hatásosabbnak tűntették fel a vasgáliczoldatnál. Ezek alapján azt tanácsolnám, hogy mint olcsóbbat, tessék nagyban a vasgáliczpermetezést használni, de kísérletül egy kisebb területen a rézgáliczpermetezést is.

A vasgáliczoldatot általában 15%-osra szokták készíteni (1 hl. vízre 15 kg. vasgáliczot számítva), habár, ha pontosan mérünk és a vasgálicz tiszta, éppolyan jó hatást érünk el már a 12¹/₂%-ossal is; a rézgáliczoldatot már hígabba kell készítenünk, ebből elég az 5%-os oldat (tehát minden hektoliter vízre 5 kg. rézgáliczot számítva). Hogy a tavasz melyik szakában permetezzünk, azt előre megmondani nem lehet, mert az az időjárástól függ.

Az időjárás szerint a vadrepcze előbb vagy később indul fejlődésnek és korábban vagy később éri el a permetezésre alkalmas nagyságot. A földolog az, hogy már akkor permetezzünk, mielőtt a vadrepcze virágai mutatkoznának.

De viszont, ha nagyon sietünk a permetezéssel s oly korán permetezzünk, amikor a szemünkbe ötlő vadrepczének még csak egyik levele van: megeshetik, hogy igen sok vadrepcze majd csak azután kelki s így a permetezést meg kellene ismételnünk, ami természetesen a védekezést nagyon megdrágítja.

Legjobb azért akkor permetezni, mikor a legerősebb vadrepczének összesen 5–6 levele van, s a permetezést mindig derült, száraz időben végezteni.

M. Gy.

Az impregnált takarmányrépamagvak
a legnagyobb csiraképeséggel birnak

és a

legbiztosabb termést adják

kaphatók csakis

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari
magkereskedésében
BUDAPESTEN.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

OMGB. közleményei.	Oldal
Svájcz új vámtarifája.	485
Növénytermesztés.	
A csontlisztről.	486
Állattenyésztés.	
A budapesti XIX. tenyészállatvásár.	487
Gazdasági növénytan.	
Parazitagombák, mint teljesvirágok szülői.	488
Állategészségügy.	
A gyűrűs patáról.	488
Levelszekrény.	489
Vegyések.	490
Kereskedelem, tőzsde.	491
Szerkesztői üzenetek.	491

Kitüntetés. Dr. *Hulyra* Ferenczet, az állatorvosi főiskola nagytudományu rektorát, lapunknak rovatvezetőjét, mint örömmel értesülünk, a belga kir. orvosi akadémia levelező-tagjává választotta meg. Ezen kitüntetést az egész gazdaközönség örömmel veheti tudomásul, mert mezőgazdasági kulturánk fejlesztésének jeles munkását érte, ki a gyakorlati gazdasági életbe vágó sok irányú irodalmi munkásságával és az állategészségügyi igazgatás érdekében kifejtett működésével a magyar mezőgazdaság érdekében elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Halálozás. *Treyer* János a „Wiener Lloyd” kiadója márczius hó 20-án Bécsben elhunyt.

Mezőgazdasági kiállítás Irlandban. Corkban (Irland) a folyó évben nemzetközi ipari és mezőgazdasági kiállítás fog rendeztetni, amely május hó 1-én nyílik meg.

Szarvasmarhavásár Hőgyészen. A Hőgyészen 1902. év márczius hó 19-én tartott országos vásár Hőgyész község közönsége által rendezett tehén- és üsző-díjazással volt egybekötve, amely díjazáson a földmívelésügyi kormány is képviseltette magát. Ugy a díjazás, mint a vásár kitünően sikerült. Főlhajtatott összesen 2020 drb szarvasmarha és pedig 1929 drb bonyhádi tájfajta és 91 drb magyar fehér. Eladatott összesen 598 drb szarvasmarha. A vásár hangulata a közelgő tavasz és a nagyobb kereslet következtében igen élénk volt, aminek bizonyosága, hogy a felhajtott szarvasmarhának közel 1/3-ad része eladatott. Jellemzi a bonyhádi tájfajta szarvasmarhának jó hírnevét és keresett voltát, hogy csak ezen vásárról 370 drb szállítottatott el Temes-, Torontál-, Arad-, Bácsbodrog-, Somogy-, Fehér- és Pestmegyébe, úgy Budapestre. A legközelebbi országos tehénvásár 1902. április hó 1-én lesz.

Tenyészállatkiállítás Kisvárdán. A kisvárdavidéki gazdakör ez idei tenyészállatkiállítása Kisvárdán, melyet f. hó 12. és 13-án tartottak meg, nagyon szépen sikerült. Kiállítottak összesen 260 db t-bikát, melyből eladatott 97 drb. A 3 éves bikák első díját *Desseffy* Miklós és a 2 évesek első díját *Szalánczy* Bertalan t.-állatai nyerték el. Diszoklevéllel lettek kitüntetve: gr. *Mailáth* József, gr. *Forgách* László, br. *Sennyey* István, özv. *Salamon* Tivadarné, a *leleszi* prépostság és *Burger* Pál. A kiállításon a földmívelésügyi minisztert *Bernáth* Dezső miniszteri kiküldött képviselte. A kiállítás második napján a kisczardák által kiállított üszők lettek díjazva 10 díjjal. A kiállítás keretében egy értekezleten gróf *Keglevich* Gábor a Munkás cselédség-pénztár elnöke; dr. *Fáy* Gyula igazgatója és *Bernáth* Dezső m. kiküldött méltatták a pénztár alakításánál kiindulásul szolgáló eszméket, tekintettel ez intézmény nemzeti és szociális jelentőségére. A kiállítás ren-

dezése és összehozása legelső sorban *Szalánczy* Bertalan gazdaköri alelnök és *Nozdroviczky* György érdeme.

NYILTTÉR.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkársai szerkesztésében

Köztelek Zsebnaptár

1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR” ezen nyolcadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár” minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár” ára az O. M. G. E. tagjai és a „KÖZTELEK” előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető a

KÖZTELEK

kiadóhivatalában,

Budapest, IX., Üllői-ut 25.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátőzsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, 1902. márczius 22.

Az időjárás e héten tartósan száraz és derült volt, mi mellett a hőmérséklet jelentékenyen emelkedett és egész tavaszias jelleget öltött. A mezei munkálatok, melyeket a multheti fagyos időjárás megakasztott, ismét teljes folyamban vannak és az őszi vetések állását általában kedvezőnek tekintik. A vizállás csökkent. A külföldön az időjárás szintén derült és enyhe volt.

A külföldi piacokon az irányzat továbbra is túlnyomóan kedvelten, a forgalom gyenge és az árak csökkennek. Amerikában kezdetben még szilárd volt a hangulat, de csakhamar visszaesés következett be. Az időjárás kedvező, vállalkozási kedv hiányzik és így még mérsékelt eladások nyomást gyakorolhattak, jóllehet a kiviteli üzlet valamivel élénkebb és a látható készletek is erős apadásban voltak. Ezek azonban még mindig oty jelentékenyek, hogy általános eladási hajlam könnyen magyarázható. Az angol piacok irányzata szintén csendes és a forgalom gyenge. Németországban is kedvező időjárásra lanya irányzatot követnek az árak, míg Franciaországban mérsékelt üzlet mellett inkább tartott a hangulat. Az összes többi kontinentális piacokon az üzletviszonyok kedvezőtlenebb és az irányzat lanya.

Nálunk az irányzat kenyérmagvak iránt kezdetben szintén lanya volt, később némileg javult; míg takarmányzikkok zab kivételével, mely csökkenő volt, alig változtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét első felében csak csekély figyelemben részesült. A kínálat állandóan gyenge maradt, a malmok is tartózkodóak voltak, az árubirtokosok ennek ellenében azonban eladási hajlamot tanúsítottak és engedékenyek lévén, az árak 20—25 fillért vesztek. Waggonáru csak gyengén érkezik és főleg raktáráru, valamint hajórakományok vannak a piacon. A hét második felében az irányzat bizalomteljesebben alakult. Egyes malmok nagyobb beszerzéseket eszközöltek, az árak visszaesése megszűnt, és mérsékelt javulás is érvényesülhetett. A forgalom egyes napok kivételével gyenge volt és a hét folyamán összesen 80,000 mm.-át tesz ki. A hetihozatal 91,000 mm., melyből 12,000 mm. ment tovább.

Rozs iránt e héten alig mutatkozik érdeklődés. A gyenge kínálat csak nehézkösen talált elhelyezést és az export éppúgy, mint a fogyasztás tartózkodást tanúsít. Az árakban azonban a múlt héthez viszonyítva alig van változás és minőség szerint budapesti paritásra 14-90—95 K. készpénzáron, helyben pedig 15-10—15-20 K. fizetnek 3 havi időre. Nyíri származékok üzlettelenekek.

Árpa (takarmány- és hantolási czélokra) gyenge kínálat mellett áraban jól tartott maradt. Hízalók valamivel jobb érdeklődést tanúsítottak, míg gyárosok csak csekély beszerzéseket eszközöltek. Minőség szerint 12—12.80 jegyzünk helyben. Maláta- és sörárpákban allomásokon átveve kínálat híján a forgalom egész jelentéktelen; egyébként a teljes multheti jegyzések vannak érvényben.

Zab hajóáruban valamivel jobban van kínálva, azonban csak gyenge kereslettel találkozott és így csendes irányzatot követett. Finomabb minőségek ennek ellenében hiányzanak és míg ezek jól tartottak maradtak, addig merkantil és alárendelt minőségek csak 5—10 fillérrel olcsóbban voltak elhelyezhetőek. Az eladott néhány ezer mm. szín- és tisztaság szerint 7-40—70 K., finomabb áru 15-80 K. jegyez helyben.

Tengeri nagyobbára rakományokban a Dunán felfelé való szállításra transito volt forgalomban és kötések ellenében prompt áraban 10—12 fillérrel a májusi tengeri jegyzésin alul cseréltetett. Vasuti áru budapesti paritásra 10-30—10-40 K., helyben és Kőbányán 10-50—60 K. kelt el. Ó-tengeri csak szörványosan kerül a piacra és helyben 10-50—60 K. adattott el.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce nem volt forgalomban. Határidőrepezében 1902. aug-ra kedvező időjárásra lanyhuló volt és korlátolt mellett 24.80—25.—Kor. után, a hét végén 24.40—60 K. Vadrepeze 12—13 K., lenmag 32—34 K. Kendermag 20—22 K.-ig helyben.

Hüvelyesek: Babban a forgalom minden érdeklődés híján teljesen szünetel és az árak lanyhulnak. Triórözött apró babért névleg ab Gyöngyös—Fegyvárián 17.—, gömbölyűért Baja-Mohács-Zomboron 14.50, Székesfehérvárott 15.50, barnababot Kalocsán 11.50, N.-Károly 10.25 K. jegyzünk. Erdélyi bab reláció szerint 10.50—12.—K. között jegyez. Köles hazai áraban 9.—K. kelt el. Bükköny lanyhuló, budapesti paritásra 16.—17.—K. értékesíthető.

Napijelentés a gabonaüzletről.

1902. márczius 24.

A vetések állásáról mindenhol a legjobb híreink vannak és a repcevetésekre sem volt semmiféle káros hatással az elmúlt hetekben előforduló fagy. A külföldi piacokon lanya volt az irányzat, úgy, nálunk is — ezen körülmények hatása alatt — az árak olcsóbbodtak.

Buza. Ma mintegy 20000 q került forgalomba néhány fillérrel olcsóbb árakon.

Rozs. Változatlan csendes; azonnali szállításra 14-80—15-7 koronáig volt helybeli egyenértékben értékesíthető.

Takarmányárpában: Az irányzat és az árak változatlanok, helybeni egyenértékben 12—12-60 koronáig jegyez.

Zab: Mérsékelt forgalom mellett, a hangulat csendes és az árak néhány fillérrel olcsóbbodtak. Minőség szerint 14-70—15-80 koronáig érhető el helybeli egyenértékben.

Tengeri: Ó-tengeri már alig kerül forgalomba, névleg 10-50—10-60 koronáig jegyez helyben. Újtengeri 10-30—10-40 koronáig volt helybeli egyenértékben és helyben eladható, változatlan irányzat mellett.

Szeszüzlet.

A hét elején a szeszüzletben nagyobb kínálat uralkodott és főleg kontingens nyersszesz kelt el 1—2 koronával olcsóbb áron azonnali és áprilisi szállításra.

Finomított szesz mezőgazdasági finomítottól szintén csak nyomott áron volt értékesíthető.

Helybeli egyesült szeszfinomítók változatlanul jegyeznek.

Elesztőszesz adózva 143.50 koronáig, adózatlanul 43.50—44 koronáig kelt el nagyban.

Denaturált szesz hordóstul 30—31 koronáig jegyeztetik.

A kontingens nyersszesz ára Budapestén 39.—39-50 K.

Bécsi jegyzés 38.—38.40 korona kontingens nyersszeszért.

Prágai jegyzés —.—128.25 korona adózott és 35.75—36.—korona adózatlan szeszért.

Trieszti jegyzés 12.75—13.—korona kiviteli szeszért, 90% hektoliterje.

Kivitelre néhány kisebb tétel kelt el.

Budapesti heti jegyzés: nagyban korona kicsinyben korona

„PURITIN”

a legjobb kazánkő ellenes szer.

Megrendelhető: a Puritin-társaságnál Budapest, IX., Üllői-út 25.

Megrendelésnél a kazán táplálására használni szokott vízből 1—2 liter befűződendő.

Finomított szesz	142.50—143.—	143.50—144.—
Élesztőszesz	143.25—143.50	144.—144.50
Nyersszesz adózva	140.50—141.—	141.50—142.—
Denaturált szesz	30.50—31.—	31.50—32.—

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénz fizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áraitól.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetsége üzleti jelentése. 1902. márczius 23.

A hét második felében az üzlet alig változott. Élénk érdeklődés bárányok és füstöltusneműk iránt mutatkozott, amelyek napenként nagyobb tételekben kerültek eladásra. Hasonló kedvező viszonyok uralkodtak vágott baromfiiban és élő baromfiiban, nemkülönben teavajban. Csendesség csak a tojáskérdésben észlelhető, amely annál is inkább feltűnő, mert a közelgő húsvéti ünnepekre való tekintettel rendszeresen élénk a forgalom.

A következő árakat értük el a nagybani eladásnál: Húsfelek: vidéki borjú hosszan sulylevonás nélkül minőség szerint 70—80 koronáig mmásanként. Bárányokért elérünk és pedig I. rendű árúért 16—18, középmínőségűért 12—14, gyenge árúért 10—11 koronát páronként. A vidékről felküldött silány marhahúsok az ára nem változott. Füstölt sonka 160—200 K. kgr. ként, füstölt hus 120—140, füstölt szalonna 110—120 fillér kgr. ként.

Tojás szerda óta ismét 2—3 koronával esett, mai jegyzés 60 K. ládánként.

Élő baromfi: nehéz tyukok 300—320, silányabb minőségben 240—260, ruczák 450—500, sovány ludak, 600—640 koronán kelték páronként, mi valamivel gyengébb volt az irányzat.

Vágott baromfiból elkelt liba 140—144, pulyka, elsőrendű áru 140 koronán, másodrendű 100—120 koronán kilónként.

Sárga burgonya 360—380, rózsaburgonya ugyanazon árban értékesített kocsirakományokban. Kihűburgonya, válogatott 800—840 nem válogatott 700—740 K. másanként, 15—20 méteres tételekben.

Állatvásárok.

Budapesti szurómarhavasár. 1902. márcz. hó 24-én. A székesfővárosi közbárány és marhavasár igazgatóságának jelentése.

Felhajtatott: belföldi 579 db, eladatott — db. galicziai — drb, eladatott — drb, tiri — drb, eladatott — drb, növendék élőborjú 60 db, eladatott — drb, élő bárány — db, eladatott — db; leölt belföld — drb, eladatott — drb, galicziai — drb, eladatott — drb, tiri — drb, eladatott — drb, bécsi leölt — drb, eladatott — drb, növendék borjú — drb, eladatott — drb, leölt bárány — drb, eladatott — drb, öltött gödölve — drb, eladatott — drb.

A vásár hangulata lanyha volt.

Árak a következők: **Élő borjú:** belföldi — koronáig, kivételesen — koronáig dbonként, 48—72— koronáig, kivételesen 78— koronáig sulyra, galicziai — koronáig drbonként, — kor.ig, kiv. — koronáig sulyra, tiri — koronáig kiv. — koronáig drbonként, — koronáig kiv. — koronáig sulyra, növendék borjú — koronáig, kiv. — koronáig drbként, 36—38 koronáig, kiv. 49— koronáig sulyra. Leölt borjú: belföldi — koronáig kiv. — koronáig sulyra, galicziai — koronáig kiv. — koronáig sulyra, tiri — koronáig, kiv. — koronáig drbonként, bécsi — koronáig kiv. — koronáig sulyra, kecske — koronáig, kiv. — koronáig páronként, élő bárány — koronáig páronként, leölt bárány — koronáig párja.

Budapesti juhvasár. (1902. márczius hó 24-én. A székesfővárosi közbárány és marhavasár igazgatóságának jelentése a „Köztelek” részére).

Felhajtatott 206 drb juh, ugymint: 147 darab hizalt türi, 59 db feljavított juh, — drb kisorolt kos, — darab kiverő juh, — drb bárány, — drb kecske, — drb szerbiai juh, — drb durvagypajjas.

Csekély felhajtás következtében a vásár hangulata lanyha volt.

Árak a következők: Belf. hizl. türi 45—46. — (—) K. páronként, 45—46 (—) K.ig 100 kiló élősúly szerint, feljavított juhok — 0 K. páronként, — (—) K.ig 100 kiló élő suly szerint, kisorolt kosok — K.ig páronként, — K.ig 100 kiló élő suly szerint, kiverő juh 37— K.ig páronként, 36— K.ig 100 kl. élős. sz., bárány — K., kecske — K. páronként, anyajuh — K. páronként, — K.ig 100 kiló élősúly szerint, szerbiai juh — K. párként, — angol keresztelés — K.ig élősúly szerint, K. páronként, romániai — K. páronként, durvaszörű — K. páronként, — K.ig 100 kiló élősúly szerint.

Budapesti vesztégyógómarhavasár. 1902. márcz. 24-én. (A budapesti közbárány és marhavasár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtatott: 154 drb nagy gyógómarha, nevezetesen: — darab magyar és tarka ökör, — darab magyar és tarka tehén, 122 drb szerbiai ökör, 30 drb

szerbiai tehén, — drb boszniai ökör, — drb boszniai tehén, 2 drb szerbiai bika és 29 drb bivaly.

Minőség szerint: — darab elsőrendű hizott bika, 2 drb középmínőségű bika és — drb alárendelt minőségű bika, — darab elsőrendű hizott ökör, 122 darab középmínőségű ökör és — drb alárendelt minőségű ökör, — drb elsőrendű hizott tehén, 19 drb középmínőségű tehén, 11 drb alárendelt minőségű tehén.

A vásár irányzata lanyha volt. Eladatlan maradt: 10 drb.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű — kivételesen — K., hizott magyar ökör középmínőségű —, kiv. —, alárendelt minőségű magyar ökör —, jobb minőségű magyar tehén —, tarka — kivételesen tarka tehén —, magyar tehén középmínőségű —, kiv. —, alárendelt minőségű magyar és szerb tehén 42—48 drb K. kiv. —, szerbiai ökör jobb minőségű 48—52, —, kiv. —, szerbiai ökör középmínőségű 43—47, —, kiv. —, szerbiai ökör alárendelt minőségű —, kiv. —, magyar bika —, kiv. —, magyar bivaly —, kiv. —, magyar legelőmarha I. rendű —, kiv. —, II. rendű —, kiv. —, boszniai ökör — koronáig métermásanként, élősúlyban.

Bécsi sertésvásár. 1902. márcz. 24-én. (Schleifelder és társai bizományi cég távirati jelentése a „Köztelek” részére).

Felhajtás: 4887 lengyel, 5314 magyar összesen 10201 drb.

A vásár lanyha.

Árak kilónként élősúlyban fogyasztási adó nélkül prima 97—99 fillér kivételesen 100 fillér, közepes 89—85 fillér könnyű 82—87 fillér, sülőd 72—90 fillér.

Szerkesztői üzenetek.

D. J. urnak, Zákány. Már számtalanszor megüzentük, hogy névtelen levelekre nem válaszolunk.

B. L. urnak, Budapest. Kérvényét adja be a II. kerületi előjárásához, csatolva kinevezési okmányát avagy szerződését, amelyben a földbírtokos igazolja, hogy milyen czimrel volt alkalmazva, továbbá az Ön lakhelyére illetékes előjáróság nyilatkozatát arról, hogy Ön az illető czimet 1900. évi január 1-e előtt tényleg használta.

Gróf M. A. titkári hivatala, Zabola. Levelét áttettük a szóban forgó urhoz, aki megadja a kért felvilágosítást.

B. M. urnak, Martinci. Díjtalanul kapnak a rákfenyészéshez alkalmas vízterülettel bíró tulajdonosok vagy bérlők területeikhez mérten betelepítésre való ivadékok; az ez iránti megkeresések egyszerű magánlevélben az Országos Halászati Felügyelőséghez intézendők (Budapest, V., Báthory-u. 19. sz., II. em. 9.).

K. L. urnak, Csáktornya. Sziveskedjék a „Köztelek” 1901. 97. számában az 1949. lapot fölnyitni, ahol a szerkesztői üzenetek között a következőket olvashatja:

„K. L. urnak, Csáktornya. A darált csövestengeri takarmányozásával kimerítően foglalkoztunk idei 66. és 93. számainkban. Tessék ott utánolvasni.”

A múlt év tavaszán is bizonyára a szerkesztői üzenetek között választottunk kérdésre, mert mi nem tudunk esetet, hogy a kezekhez juttatott kérdések egyikét is válasz nélkül hagytuk volna. A hiba tehát nem rajtunk, hanem Önön múlik.

K. R. urnak, Dombóvár. A községi előjáróság a községen belül állategészségügyi intézkedéseit díjtalanul köteles teljesíteni, s azok fejében a felektől költségeket be nem szedhet. Ha mégis megteszi, ezen jogtalan eljárás ellen felsőbb helyen kell orvoslást keresni.

K. urnak. Kötött agyagtalajra kálszuperfoszfát-trágya egyáltalában nem való. Az említett esetben helyesebben jár el, ha a zabosbúkköny alá k. h.-ként 150 kg. szuperfoszfátot alkalmaz. A zabosbúkkönyt követő buza azon esetre, ha gyengének mutatkoznak; tavasszal 50—60 kg. chilisáletrommal trágyázandó meg. Az pedig már igen gyakran el lett mondva, hogy a talaj kémiai elemzéséből a talaj trágyaszükségletére csak a legtrikább esetben lehet következtetést vonni.

R. H. urnak, Kiszárda. A Szilészia burgonyát nagyban még nem termesztik nálunk. A többi burgonyafélék beszerzési forrásáról tájékoztatást nyújt a „Köztelek” hirdetési rovata.

E. T. N. A talaj közelebbi ismerete nélkül bajos volna megmondani, hogy megtermi-e az a mákot biztonságosan. A legegyszerűbb a természetét 1—2 holdon megpróbálni. A termesztés módjáról a „Köztelek” folyó évi 16-ik száma nyújt tájékoztatást. A mák kezelése nem szokásos, de nem is ajánlható. Az erősen humuszos talajon sikerrel termesztethető tengeri, dohány, kender, repce, napraforgó, takarmányrépa.

Dr. L. G. urnak, Szatmár. Kis türelmet kérünk, mert a kérdés még a rovatvezetőnél van.

Sch. urnak, Soósd. A kaszálóba elvetendő löheremag arankamentességére feltétlenül legnagyobb figyelemmel kell lenni és csak a m. kir. vetőmagvizsgáló állomások által plombozott löhere és luczerna vásárlását ajánljuk.

Sz. J. urnak, Palaj. Lovának gyógykezelési költségeit az állatorvosnak megfizetni tartozik, a helytelen és eredménytelen kezelésre való hivatkozással ajánljuk a mérsékelt kiegyezkedést mindkét félnek.

Gr. B. J. urnak, Sz. Tiszakürth. A kérdés elvi szempontjai, azt hisszük, elég világosak. Az állam, mint kisajátító, tartozott volna az átmetszéssel kettészelt birtok érdekében a hidat nemcsak felállítani, hanem fenn is tartani s ha ma fordulna elő hasonló eset, akkor az 1881. évi XLI. t.-cz. 12. és 15. §-ai alapján az eligazodás nem volna nehéz. Amde itt egy 1860-ban, tehát 42 év előtt végrehajtott szabályozásról van szó, amelynek jogi szempontból fontos mumentumait nem ismerjük. Az is bizonyos, hogy az államot 42 év óta elhanyagolt kötelessége teljesítésére senki se szorította. Magánjogi szempontból tehát itt elévülés is forog fenn. A gyakorlatot illetően tehát a mi nézetünk az, hogy magánjogi követeléseket az állam ellen ezen ügyben sikerrel támasztani nem lehet, hanem közigazgatási úton tán el lehet valamit érni, ha a hatóságok támogatását az érdekeltek kinyerhetik s a méltányosságra való hivatkozással az állami hozzájárulás kieszközölhető. Méltányosságból mondjuk, mert a szigorú jog szempontjából az államtól ma már semmit se lehet követelni.

Báró D. R. intézősége Tolna. Gyógykezelés alatt nemcsak az orvosi kezelés értendő; ha csak ezt akarta volna a törvényhozó, akkor az „orvosi kezelés”-t használta volna. Gyógykezelési költségek alatt az orvosi díj, az ápolás, a gyógyszerek s általában mindannak költsége értendő, ami a beteg felgyógyulásának előmozdítására kell.

Cz. E. urnak, Nyitra-Nagy-Bélicz. Kérdésére teljes utbaigazítást nyújt a birtokosok és gazdatisztek közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1900. évi 27. t.-cz. 27. paragrafus. A magyarzatokkal ellátott törvény megszereshető minden könyvkereskedésben.

G. L. urnak, P.-Emilháza. Ha a gazdatiszt önként távozik a szolgálathól, semmi kárpótlásra sem tarthat igényt.

H. B. urnak, Pa-Tornyyos. A haszonbérbeadó halála külön kikötés nélkül a haszonbéri szerződést meg nem szünteti, de jogot nem ad a haszonbérőnek a szerződés felbontására. Annál kevésbé élhet ily joggal a haszonbérő akkor, ha csak a tulajdonostársak egyike halt meg.

B. L. urnak, Páty. A haszonbértet lejártá után a volt haszonbérő, ha csak külön szerződési kikötésben ezen jogát fenn nem tartotta, a haszonbérlet fölött többé semmiben sem rendelkezhetik s annak gyümölcsseit be nem szedheti. Amennyiben tehát a volt haszonbérő a haszonbérlet lejártá után a szőlőt megmetszette, a venyigét elhordatta, gyökeres vesszőket kiszedte és elvitette: jogtalan cselekményt követett el és kártérítéssel tartozik.

S. Gy. urnak, Bodrog-Olaszi. Mivel e kérdésben igen sok kérdészködést kaptunk, felkértük Hrebly Emil rovatvezetőnköt, hogy e kérdést bővebben és részletesebben tárgyalva, közölje ezt lapunkba. Rovatvezetőnk ezt megígérte s e közleményt rövid idő alatt hozni fogjuk.

F. L. urnak, Ámosd. Névtelen levelekre — amint azt ezerszer is megüzentük — nem válaszolunk.

N. A. urnak, Hódvág-Poroszló. A szállítási díj Sziget-Kamarától Poroszlóig 10,000 kg. konyhasóért 253 koronát és 50 fillért tesz ki.

F. Gy. urnak, Hatvani bérgazdaság. A burgonyakeményítőtartalmának meghatározására szolgáló táblázatok tényleg csak 14% keményítőnél, illetve 5000 gr.-nak 375 gr. vizalatti sulyának rekednek, minthogy ezen alul a keményítőtartalom igen ritkán szokott lenni. A keményítőtartalom ha ezen alul van, meghatározható azon az alapon, hogy 5 gr. különbségnek körülbelül 0.2% keményítő felel meg. Eszerint tehát, ha az 5000 gr. burgonyának vizalatti sulya 357 1/2 gramm, keményítőtartalom 13.4%-ot tenne ki.

Sz. L. urnak, Megyfa. A „rögzés, motozás, vérsűrűsödés” okozta hirtelen elhullások a juhok között minden valószínűség szerint valamely heveny fertőző betegség, nevezetesen lépfene következtében jelentkeznek. Czelszerű lesz a betegséget a hatósági állatorvos tudomására adni, aki majd boncolás után megállapítja a betegség tulajdonképeni természetét. Lépfene fenforgása esetén tapácsos az egész állományt lépfene ellen beojtatni.

MEZŐGAZDÁK FIGYELMÉRE!
Elismert kiténő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

Czím:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPESTEN, Váci-ut 18. szám.

Gőzcséplőkészletek
2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12, lőerejűek.
Magánjárók
(utí mozdonyok.)
Kérjük minden szakbavagó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készpénzgel adunk kimerítő és felvilágosító választ.
Arjegyzék kívánatra díjmentesen felküldök.

**Keveset használt
benzinlokomobilos**

cséplőkészletek

kaphatók:
BECK és GERGELY-nél
Budapest, V., Váci-ut 12.

Élrelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett.

Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénzelszámolás.

**Magyar Gazdák
Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ**
BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOKÁBAN.
Sürgőnyezim: Aurora—Budapest.

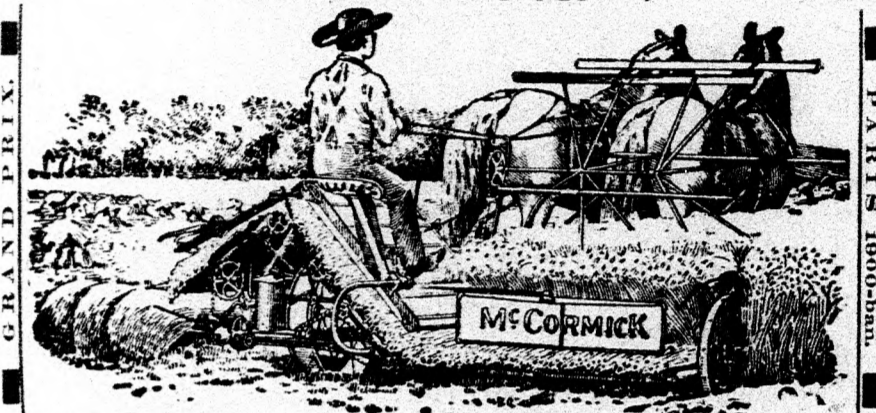
Értékesítésre elfogad:

Husneműket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

Erdő- és földbirtokosoknak

ajánlkozik egy e szakmában 14 évi gyakorlattal bíró mérlegképes **könyvelő**, ki az összes erdőkezelési, gazdasági és kereskedelmi ügyekben mint szakember kitűnő hírnévre tett szert. Szíves megkereséseket **„Feltétlenül megbízható“** jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 6715

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.
(Chicagói aratógépgyár.)

Kévekötő aratógép.
Fűkaszalógép.
Köszörükészülék,

„Daisy“ marokraké aratógép.
Szénagyűjtő gereblye és
Kévekötőfonal

gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMANN
igazgató.

Évi termelés
362.000 gép.

BUDAPEST,
V. ker., Váci-ut 30. szám.

Most jelent meg

**Tejgazdasági
Zsebnaptár
az 1902. évre.**

III. évfolyam.
Szerkeszti és kiadja:
JESZENSZKY PÁL
OMGE. titkár.

A zsebnaptár tartalma:
Napló rész. — Jegyzéknapló az állatállomány, takarmányozás, próbafélések, vaj- és sajtnyeredék stb. bejegyzésére. — Állattenyésztési, takarmányozási adatok. — Tejkezelés, hűtőkészülékek, tej- és vaj vegyi összetétele, tejvizsgálati eljárások, tejhibák, tejértékesítés, vaj- és sajkészítési eljárások, tejgazdaságok működési berendezése. — Tejgazdaságra és állatforgalomra vonatkozó összes törvények és rendeletek. — Tejgazdasági intézményeink ismertetése. — Gümőkór elleni védekezés. — Vasút, posta stb. stb. Ára bérmentes küldéssel **3 korona 30 fillér.** Tejgazdasággal foglalkozóknak nélkülözhetetlen!

Szőlővessző eladás.

Dr. BALOGH TIHAMÉR

kecskeméti gyümölcs- és szőlőtelepen mintegy félmillió, teljesen egészséges, jól beérett szőlővessző eladó. Fajok: piros és fehér sasza, Kadarka, Na. yburgundi, Kövidinka, Rizling, Mézesfehér. Csomagolással ezre **5 korona** ab Helvetia. Megrendelések intézendők:

BALOGH LORÁND

műépítész czimere 6709

BUDAPEST,

II. ker., Fazekastér I. szám.

Dús terméstöbbletek létrehozatalára,

az összes gabonafélék, takarmányvetések, hurgonya, répa és tengeri alá, kivált gyengén sikerült vetések feljavítására, legfőképp pedig szőlők trágyázására, ugyszinten dinnye és konyhakertiek (uborka, tök) hihetetlen terméshozására ajánljuk **száritott kőbányai hizottsertés-trágyánkat**, mely bámulatos gyors és biztos hatása által feltűnő elterjedésre tett szert és **lényeges megtakarításokat tesz lehetővé.**

Megrendelések intézendők

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓ-GYÁR

Bosányi, Schietrumpf és Társa

BUDAPEST, V., Bálvány-utca 2.

Kimerítő prospectus
ingyen és bérmentve

Gyá
iger

nak
gadz
I-vel

uti á
Kiter
hozza
ségb

ben)
vasu
távol
lési
gokk
vele
hold

ben)
mint
Kiter
hozza
az al
tosan

legjo

világ

a

az I-
eszk
és va

körü

dara

Gró

Gyárilag javított igen jó, használt **gőzcséplőkészletek** kaphatók: **BECK és GERGELY-nél**
Budapest, V., Váci-ut 12.

Bérbeadási hirdetemény.

Erdődi id. Pálffy János gróf Ő Nagyméltóságának központi irodája Pozsonyban, — az alább jelzett gazdaságok illetve majorsági birtokok az 1902. évi november hó 1-vel kezdődőleg 15 évre terjedő bérbeadását teszi közzé:

Pozsony vármegye területén:

1. **Bélaház** község határában fekvő majorsági birtok, vasúti állomás helyben, Nagyszombattól 11 kilométernyi távolságban. Kiterjedése: 1668 magyar hold különböző mívelési águ terület, hozzá tartozó három majorsággal és igen kényelmes külön a községben álló bérlőlakkkal.

2. **Kürth és Vámosfalu** községek határában (Csalóközben) fekvő „**Kürthi pusztai birtok**“ a Dunaszerdahelyi vasúti állomástól 8 és az albári vasúti állomástól 4 kilométer távolságban. — Kiterjedése: 2002 magyar hold különböző mívelési águ terület, a hozzá tartozó Tájloki és Sósszigeti majorságokkal és igen kényelmes bérlőlakkkal. Ezen bérlettel a jelenleg is vele kezelt és az alsó-szelii határban fekvő rétségből 140 magyar hold kapcsolatosan bérbeadható.

3. **Alsó-Nyárasd és Felistál** községek határában (Csalóközben) fekvő „**Béle pusztai birtok**“ a Felistál-Nyárasdi valamint az ekecsi vasúti állomástól 4—4 kilométer távolságban. — Kiterjedése: 1966 magyar hold különböző mívelési águ terület, hozzátartozó két majorsággal és bérlőlakkkal. — Ezen bérlettel az alsó-szelii határban fekvő rétségből 280 magyar hold kapcsolatosan bérbeadható.

Mindezen bérleti birtokon álló gazdasági és laképületek a legjobb karban találtnak.

Közvetítők kizárásával csakis bérelni szándékozóknak ad felvilágosítást

az uradalmi központi iroda,
Pozsony, Szilágyi Dezső-utca 21.

(Utánnymomat nem díjaztatik.)

6669

Eladó magyar bikák.

Draskovich Iván Gróf Őméltósága baranya-sellyei uradalma erzsébeti kerületi régi hirneves, tiszta magyar fajta, magyaralföldi jellegű törzsgulya tenyészetéből

3 drb 3 éves és 12 drb 2 éves tenyészbika eladó.

Ezen tenyészetből származó bikák az 1900. évi pécsi tenyészállatvásáron díszokmányt, az 1901. évi budapesti XVIII-ik tenyészállatvásáron az I-ső és II-ik, összesen 600 korona bika-díjat nyertek.

Az eladást **MÁTYUS SAMU uradalmi kasznár eszközli Erzsébet pusztán, u. p. Baranya-Sellye.** Sürgöny- és vasutállomás: **Sztára-Zaláta.**

6662

* * * * Eladó * * * *

körülbelül 2000 darab 0.8—2.0 méter magas, 7 éves, kétszer átiskolázott, parkirozáshoz alkalmas

Luczfenyő,

darabja csomagolva és a magyar államvasutak bányaidai állomására szállítva egy korona. — Kapható:

Gróf Esterházy Miklós Mórész ur erdőhivatalánál,
CSÁKVÁRON (Fehérmegye).

6666

A szilágy-nagyfalusi uradalomban

48 darab 3 éves növendék magyarfajta

Ökörborjut

megvételre ajánl

Dénes Ferencz Szilágy-Nagyfaluban.

(Vasutállomás, posta- és távirahivatal helyben.)

6689

Megjelenik

és kiadóhivatalunkban megrendelhető:

A

csatornakérdés.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben e kérdésben tartott

értekezések

gyűjteménye. Terjedelme körülbelül 20 iv.

Ára:

4 korona.

Bicske, Fajerm. vasutállomás.
Lovag Keisler Béla birtokbirtó,
magnak ajánlható.
bőtermő, kitarthatóbb faj, vető-
Märkische-Zwiebel,
Burgonya-eladás.

A sertés javítása és hizlalása

gzzdák és hizlalók használatára.

Irta K. Ruffy Pál.

Ára portómentes küldéssel 1 forint 10 krajczár.

Bérbeadási hirdetemény.

Erdődi id. Pálffy János gróf Ő Nagyméltóságának uradalmi központi irodája Pozsonyban — az alább jelzett gazdaságok, illetve majorsági birtokok bérbeadását teszi közzé:

Nyitra megye területén a Bajmóczi uradalomban:

a) **A kúti majorsági birtok.** Privigye vasúti állomástól 3 kilométer távolságban. — Kiterjedése 825 magyar hold különböző mívelési águ terület, hozzátartozó majorsági épületekkel. A gazdasági épületek, nemkülönben a kúti pusztán lévő kényelmes bérlőlakás teljesen jó karban vannak.

b) **A tuzsinai majorsági birtok.** Privigye vasúti állomástól 11 kilométer távolságban. — Kiterjedése: 348 magy. hold különböző mívelési águ terület, hozzátartozó gazdasági épületekkel és jó karban levő bérlőlakkkal.

c) **A nagy-csaussai majorsági birtok.** Privigye vasúti állomástól 7 kilométer távolságban. — Kiterjedése 457 magyar hold különböző mívelési águ terület a Nagy-Cs.ussa községben fekvő majorsággal és bérlőlakkkal. A gazdasági valamint a laképületek teljesen jó karban vannak.

Az a) b) és c) alatt felsorolt bérleti birtokok az 1902. évi november hó 1-től kezdődőleg 15 évre adandók bérebe.

Közvetítők kizárásával csakis bérelni szándékozóknak ad felvilágosítást

az uradalmi központi iroda,
Pozsony, Szilágyi Dezső-utca 21.

(Utánnymomat nem díjaztatik.)

6670

Kitűnő HOLLINGSWORTH SZÉNAGYÜJTOK darabja 60 frt.

Kapható: Beck és Gergelynél, Budapest, V., Váci-ut 12.

23862. szám.
II/2a.

HIRDETMÉNY.

A kolozs-tordai magy. kir. állami ménészgazdaság tisztavérű magyar erdélyi fajta tenyészetéből származó

11 drb. fiatal tenyészbika, 5 drb. kisorolt, illetve számfeletti különböző koru tehén és 7 drb három, illetve két éves üsző

Tordán az állami gazdaság majorjában

folyó évi április hó 21-én délelőtt 1/2 10 órakor

nyilvános szóbeli árverés útján készpénzfizetés mellett eladásra bocsátatik.

Ezen árverésre az érdeklődők Kolozsvár felől a reggel 6 óra 11 perczkor induló 502. számú gyorsvonattal; Tövis-Kocsárd felől az 505. számú személyvonattal Gyéresen át reggel 7 óra 55 perczkor érkehetnek Tordára.

Az állatok pontos leírása a kolozs-tordai magy. királyi ménészgazdaság intézősége által (Kolozs-pusztá, utolsó posta Kolozs, távirat állomás Kolozs-Kara) az érdeklődőknek megküldetik.

Budapest, 1902. márczius hó 18.

M. kir. földmívelésügyi minister.

6720

Mezőgazdasági szeszgyár felszerelésére alkalmas vétel. 12 lőerejű Krompach-hermádi gőzgép, transzmisszió szíjkorongokkal, Hentze, Schwartz-féle pároló, Pistorius-tányérok és kelesztő szeszartó jutányos áron eladó. Megtekinthető és tudakozódni lehet Köröson (Nyírárm.) Grün Dezsőnél. 6632

500-600 m.-máza 18-4% Prof. Maercker-féle magburgonyát, Nagy-Léárd Pozsonymegye állomásra szállítva a 3 korona ajánl Siroky Ferenc mélt. gróf Wenckheim István gazd. Intőzője Nagy-Léárdon. 6679

Vetésre prima **Hanna** árpa első utántermés, prima **Lucernamag** idei termés kapható míg a készlet tart Weiss Adolf gazdasági intézőségénél Czabai, Nyitra mellett. 6682

Tejvétel. Jó minőségű tejvél szerződésre vételre kerestetik. Ajánlatok „Szolid” jellegű alatt e lapok kiadóhivatalába küldendők. 6683

Költető tojások. **Trukok:** Houdan, Sumatra, Minorca, (fekete), Hamburgi aranypettyes, Kaliener (fehér) Plymouth R. gyöngygyökűtől a 40 fillér, Peking kacstól a 60 fillér; Amerik. bronz óriási pulykától a korona 1-20, Pommerániai óriási libától a korona 1-60 6684

Argenteuili spárgagyökér 2 éves 100 drb. . . 4 kor. 2 „ 1000 „ . . 30 „
Megrendelések a simontornyai uradalom tisztartóságához keretnek. 6694

Eladó: több ezer akácsemete ezenként 10 koronáért, 200 akác sorfa, száza 20 korona, 200 vadgesztenye 2 méteres, száza 45 korona. **Magyar Andornál, Gönyű, Gyémegye.** 6623

A nemesített alsuthi tengeri

mint korán érő, bőtermő-féleség mint igen értékes kereskedelmi áru, közkeletűségnek örvend és a hazai keményszemű tengerifélék között a legkiválóbbnak van elismerve. A vetőmag nemesítése évről-évre folytatódik, a csövek kiválasztása különös gondot tartunk.

Eladók: erdei (fehérbakar), Olasz-Rizling, Kadarka, budai zöld, mézes fehér simavesszőt 6 koronáért, Carbenet, zöld-és pirossztyáni, sauvignont ezenként 7 korona és csomagolás 80 fillér Nagyvárad, vagy Györök állomáson feladva. Megrendeléshez 20% bektl-dendő. **Molnár Lajos** szőlő-birtokos Nagyvárad, Schlauch-tér. 656

Mezőgazdasági Intőzőség, Fejérvár-Acsán. (Posta-, vasut-, táviró-állomás.) 6270

Eladók: erdei (fehérbakar), Olasz-Rizling, Kadarka, budai zöld, mézes fehér simavesszőt 6 koronáért, Carbenet, zöld-és pirossztyáni, sauvignont ezenként 7 korona és csomagolás 80 fillér Nagyvárad, vagy Györök állomáson feladva. Megrendeléshez 20% bektl-dendő. **Molnár Lajos** szőlő-birtokos Nagyvárad, Schlauch-tér. 656

A magyar gazdasítók és erdőgazdálkodók országos egyesülete ajánlja a földbirtokos és bérlő uraknak állásukvetítőt osztályának bejelentet tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való minden felvilágosítás és a közvetítés teljesen díjmentes.

Mezőgazdasági Intőzőség, Fejérvár-Acsán. (Posta-, vasut-, táviró-állomás.) 6270

A

„KÖZTELEK” KIADÓHIVATALÁBAN

BUDAPEST, KÖZTELEK

a következő gazdasági szakmunkák kaphatók:

Az Ujlaki uradalom üzleti berendezése. Irta Wiener Mosko. A „Köztelek” szerkesztősége által kitűntetett pályamű. Két táblával, hat ábrával. Ára portomentesen megküldve 1 kor. 10 fillér.

Egyszerű gazdasági számvitel. II-ik kiadás. Irta Suschka Richárd. Az Orsz. Magy. Gazd. Egyes. által 2000 korona pályadíjjal koronázott pályamű. Bolti ára csinos vászonkötésben 6 korona. A „Köztelek” előfizetőinek és az O. M. G. E. tagoknak portomentesen megküldve 4 korona 60 fillér.

A Baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése. Irta Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő. Ára portomentesen megküldve 1 korona 70 fillér.

A mesterséges borok készítésének, forgalomba hozatalának tilalmáról szóló törvény. Magyarázó jegyzetekkel ellátta: dr. Lónyai Ferencz. Ára 1 kor. 60 fillér.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894-ik XII-ik törvényzikk, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal ellátva, egy füzetben. Ára bérmentes küldéssel 2 kor. 20 fillér.

A sertés javítása és hizlalása. Gazdák és hizlalók használatára. Irta: K. Ruffy Pál uradalmi főtiszt. Ára portomentesen megküldve 2 kor. 20 fillér.

I. Káté községi mező- és hegyőrök számára. A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-ik törvényzikk alapján összeállítva. Ára portomentesen megküldve 40 fillér.

II. Káté az uradalmi csőszők számára. Ára portomentesen megküldve 40 fillér. Összeállította: dr. Balkay Béla. Mindkettő csinos zsebkönyv alakú kemény táblába van kötve és 20 oldalas jegyzetnaplóval van ellátva.

A tavaszi tömeges megrendeléseknek ez évben is pontosan eleget óhajtván tenni, főkép a t. gazdasági szakmunkák, hogy ki-
űzfűadgványaimból tavaszi száll-ra a megrendelést már most megtenni sziveskedjenek. A múlt évekhez képest a legjutányosabb árakat szabtam: 1000 drb 30 cm. hosszú dugvány keleten csomagolva iteni vasutállomás — a faj minőségéhez képest — 4/6-7 korona utánvétel küldéssel. **A nemeskosár-fű** termelésnek használatában — a föllendülő gyümölcs és csomagoszál termelés következtében — nagy jövője van. Kivántra árlapot szívesen küld, s előjegyzéseket elfogad: Szekeres János urad., nemesfűtelep-kezelő Galgócson, (Nyírárm.). 6259

Eladó 2 db jó karban levő Ponykékűtű. Máv. 48” cséplő-géphez a cséplőgépre szerelhető, gubozást és dörzselést egy művellet alatt végző új, a Máv. által szab. löherrefejtő. Egy amerikai homokfűtő kocszi „Weigl”-gyártmány, egy hölgy hajtókocszi, majdnem teljesen új. Czim a kiadóban. 6499

Telivér simmenthali bika 8t darab két-három évesek, országos törzskönyvelt, importált szülőkkel eladó Fáy Zoltán Eocséi gazdaságában Eocséden. 6411

Használt gőzcséplőkészletek 3, 4, 6 és 8 lőerejűek, teljesen kijavítva, jóállású és kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Régi gőzcséplő készletek bocsérlettelnek, Horváth és Herczeg cégénél, Budapest, VI., Podmaniczky-u. 17. sz. 6325

Használt gőzcséplőkészletek 3, 4, 6 és 8 lőerejűek, teljesen kijavítva, jóállású és kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Régi gőzcséplő készletek bocsérlettelnek, Horváth és Herczeg cégénél, Budapest, VI., Podmaniczky-u. 17. sz. 6325

Nemesi birtok 1480 m. hold, mely 800 szántó, 300 erdő, 230 legelő, 8 szőlő, kaszáló és belsőségből áll, Győr-megyében, 6 kilométer Szemer állomástól, I. évi okt. 1-étől hasznonbérbe adó. Felvilágosítást ad a tulajdonos: Fischer Frigyes, Győr. Közvetítők nem díjaztatnak. 6702

Állatbarátok és méhészek. Új árjegyzékünk megjelent. Fajállatok minden neme kapható. Ilyenek beszerzését, bizományi eladását és gyógykezelését, valamint idomítását elvállaljuk. Árjegyzékét bérmentesen küld a „Diana” fajtától és állatápolás gyári-telep vezetősége” Tar, Heves-megye. 6607

Megjelent és kiadóhivatalunkban megrendelhető: **Gróf Zay Miklós főrendiházi tag Beszédei a magyar főrendiházban 1889-1895.** Ára: 1 korona 60 fillér.

Megjelent és kiadóhivatalunkban megrendelhető: **Gróf Zay Miklós főrendiházi tag Beszédei a magyar főrendiházban 1889-1895.** Ára: 1 korona 60 fillér.

Malomeladás, malomvétel, malombérlet, gépek vétele és eladása. legcélszerűbben eszközölhető a **MOLNÁROK LAPJA** révén. Bpest, VII., Kerepesi-út 50

Hasznonbérbe keresek egy 5-600 holdas a 1200 □-öt tagbirtokot kellő gazdasági épületekkel és lakóházzal ellátva. Birtokot azonnal is átvehetem. Ajánlatok czímzsemre küldendők Középesy Elemér, Less (Biharmegye). 6233

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvényzikk, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal ellátva, egy füzetben. Ára bérmentesen megküldve 1 kor. 20 fillér.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvényzikk, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal ellátva, egy füzetben. Ára bérmentesen megküldve 1 kor. 20 fillér.

Hirdet...
Bető...
BETŐ...
akadémiát...
sági iskolá...
azonnal fe...
uradalomb...
készpénz...
son kívül...
zonnyikvá...
a magy...
tésőség...
denők.

gazdasági...
tetik. Fiz...
szabad lak...
Csakis gaz...
zett a a cz...
hosszabb g...
nek pályáz...
tembe. Ajá...
másolatokk...
uradalom...
cimzrendők...
- Gazd...
kerestetik...
ság részere...
keresztény...
lemű, meg...
nek, kik ug...
ben, mint a...
kellő jértas...
nai kötelez...
get tettek...
való nagy...
folyékony...
dalmazás...
korona és...
gűl által...
május hó...
hamarabb...
sza nem...
kérvények...
latokkal m...
József, H...
kzakra, Ze...
cildendők...
Majo...
Magyarul...
írásu, tisz...
ros gazda...
belépésre...
előnyben...
megegyezés...
tok bizony...
Czobor B...
utolsó pos...
megye intéz...
Pá...
Nagyimlősa...
Sándor ur...
gazdasági...
birtoklás...
földtőlend...
ágymentű...
és...
Jes ellátás...
villagítás...
tak...
Pályázat...
mőltén egy...
gazdasági...
nőmet nyel...
bírák, gaz...
vezetésében...
évi gyakor...
modványok...
gróf Appony...
lévne Tiring...
biztartó...
bizonyítvány...
nem adtatnak...
Allá...
azonmál be...
gazdasági...
birtoklás...
volt alkal...
korona s ell...
másolatok...
retnek...
györgyi...
Bánk-Szent-...
K...
nős, kisca...
diszkrét...
tetik ápr...
ványmásol...
latok intéz...
Szilas-Bah...
ÁLLÁST...
GAZ...
és szeszgy...
nős, ki a ga...
ágában ho...
tal bír, az...
szeszgy...
skorrel vég...
képkész...
gyobb ura...
zásban van...
séről kitűn...
rendeik...
vagy szesz...
keres. Czim...
GAZ...
tanintézet...
gyakorlat...
helyettes...
rénny felt...
kozik. Czim...

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 60 fillér.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csakis a hirdető címének kitételével közlünk. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Egy akadémiát vagy felsőbb gazdasági iskolát végzett **segéd-tiszt** azonnal felvételt a nagy-üzemi uradalomban. Fizetés 500 korona készpénz és teljes ellátás mosáson kívül. Folyamodványok bizonyítvány másolatokkal ellátva a nagy-üzemi uradalmi intézőséghez Nagy-Lózsra küldendők. 6680

Nőtlen gazdasági **segéd-tiszt** keresetk. Fizetése évi 1200 korona, szabad lakás, fűtés és világítás. Csakis gazdasági iskolát végzett s a czukorrépa termelésben hosszabb gyakorlattal bíró egyének pályázatai vétetnek figyelembe. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal, **Nagykörtali-uradalom, u. p. Aszód.** 6695

Gazdasági irnok kerestetik egy nagyobb gazdaság részére. — Pályázhatnak oly keresztény vallású, tisztá jellemű, megbízható, nőtlen egyének, kik úgy az irodai teendőkhöz, mint a külső gazdaságban kellő jártassággal bírnak s katonai kötelezettségüknek már eleget tettek; — irodai teendőkhöz való nagyobb jártasság és szép folyékony írás előny. — Javadalmazás: évi 400 azaz négyszáz korona és teljes ellátás kiszolgálással. — Az állás folyó évi május hó első napján, esetleg hamarabb foglalandó el. — Viszsa nem küldendő pályázati kérvények bizonyítvány másolatokkal május 13-ig **Csendes József**, ügyvéd urhoz **Tar-kalra, Zemplén megyébe** eljuttatandók. 6691

Majoros gazda. Magyarul és tótul beszélő, jó írással, tisztességes előéletű majoros gazda kerestetik azonnali belépésre; gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Fizetés meggyezés szerint. — Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal **Czobor Béla**, P.-Sarló-Kajsa, utolsó posta Úzbégh Nyitra vármegye intézőndők. 6690

Pályázat. Nagyméltósági gróf Apponyi Sándor ur lengyeli uradalmában gazdasági irnoki állás azonnal betöltendő, évi fizetése 600 kor., ágy-nemű és mosáson kívül teljes ellátás és pedig lakás, fűtés, világítás, takarítás és élelmezés. Pályázhatnak oly keresztény nőtlen egyének, kik felsőbb gazdasági tanítványt végeztek, német nyelvet legalább szóban bírják, gazdasági számítások vezetésében jártasok és néhány évi gyakorlattal bírnak. Folyamodványok 6 nagyméltósági gróf Apponyi Sándor urhoz intézve Tübingen Vilmos uradalmi tisztartó címére küldendők. Bizonyítvány-másolatok vissza nem adandók. 6701

Allást nyer azonnali belépéssel nőtlen gazdasági segéd, ki nagyobb bér-gazdaságokban több évig volt alkalmazásban. Fizetés 700 korona s ellátás. Bizonyítvány-másolatok alábbi címzen: **Kertész, „Bánokszent-györgyi bér-gazdaság”**, Bánok-Szent-György. 6717

Kertész nős, kiscsaládú, konyha- és díszkertészetben jártas kerestetik április 1-jére. Bizonyítvány-másolatokkal ellátott ajánlatok intézőndők: **Szécsi Illés**, Szilas-Balhas. 6707

ÁLLÁST KERESŐK. **Gazdatiszt** és szeszgyárvezető, fiatal, nős, ki a gazdaság összes ágában hosszabb gyakorlattal bír, azonkívül a kassai szeszgyár tanfolyamot is jó sikerrel végezte, vizsgázott gépkezelő, jelenleg egy nagyobb uradalomban alkalmazásban van és eddigi működéséről kitérő bizonyítványokkal rendelkezik, mint gazdatiszt vagy szeszgyárvezető állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 6189

Gazdasági tanítványt végzett egyén, némi gyakorlattal kisegítőnek vagy helyettesnek október 1-ig szerény feltételek mellett ajánlatok Czim a kiadóhivatalban. 6681

Április 15-ére

alkalmazást keres, egy földmives- és tejgazdasági szakiskolát végzett, gyakorlattal bíró egyén, beszél és ír magyarul németül. Jelenleg a kassai szeszgyár tanfolyam hallgatója. Czim: **A. M. Kassa, Kálvária-utca 22.** 6672

Számvevő, vagy gazdasági ellenőri állást keres egy izz. nős kiscsaládú egyén, ki kitérő bizonyítványokkal és referenciákkal rendelkezik, a kettős könyvvitelben teljesen jártas, mérlegképes, beszél a magyar és német nyelvet. Jelenleg is alkalmazásban van, állást azonban bármikor elhagyhatja. Szives megkeresések: „Gazdasági ellenőri” jellegű ajánlatok a kiadóhivatalhoz küldendők. 6406

Titkári, vagy gazdasági ellenőri, vagy ehhez hasonló állást keres román, kath., nős, 32 éves gyermektelen férfi, ki hosszabb ideig már ily minőségben alkalmazva volt. Szives megkeresés „Titkári” jellegű alatt a kiadóhivatalba kéretik. 6197

Gazdatiszt, ki jelenleg Pest megyei birtokot önállóan kezel, jártas a gazdaság összes ágában, izz. nős, április 1-re állást keres szerény feltételek mellett. Szives megkeresést kér „Gazdasági intéző” címen **Tápló-Bicske** posta-restalante. 6496

Debreczeni felsőbb gazdasági tanítványt végzett keresztény nős gazdaság, ki 2000 holdat 100 hold önállóan, termeléssel 16 évig önállóan kezelte, birtok osztozkodás miatt eladatulán, kezelőtiszti állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 6581

Gépész. 35 éves családos a ki a gépek kezelése terén teljes elméleti és gyakorlati képzettséggel bír, az összes gépkezelési és dinamogép kezelési tanfolyamokat sikeresen végezte s számos éveken át nagyobb üzemekben önállóan működött (a műről kitérő bizonyítványai tanuskönyv) alkalmazást keres. A magyar és német nyelven szóban és írásban jártas. Czim a kiadóhivatalban. 6704

Gépész. ki több-évi gőzmalomban működött, érti a gazdasági gépek kezelését, vidéken vagy gazdasági műhelyben állást keres. Érti a villanyvilágítás kezelését is. Czim a kiadóhivatalban. 6697

Ispán, ki dohánytermelésben, hizlálásban, czukorrépa- és növénytermelésben teljesen jártas, földmives-iskolát végzett, nős, 2 1/2 évi gróf uradalmat önállóan kezel, magyar s tót nyelvet beszél, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 6698

Gazdaság kezelői állást keres 35 éves, római kath. vallású, nős, földmivesi iskolát végzett, 10 évi gyakorlattal, az irodai teendőkhöz, úgy a gazdaság minden ágában jártas férfi. Szolgálatát április hóban elfoglalhatja. Czim a kiadóhivatalban. 6093

Raktárnoki, fakszeleli, fűrészeskezelő, vagy hasonló állást keres hasonló minőségben több év óta működő s jó bizonyítványokkal rendelkező s a könyvvitelben is jártas férfi, beszél magyar, német, román és tót nyelvet. Szives megkeresést „Raktárnok” jellegű alatt a kiadóhivatalba kér. 6099

Felsőbb gazdasági tanítványt jeles eredménnyel végzett, 12 évi gyakorlattal bíró, 30 éves keresztény gazdatiszt, kezelőtiszti állást keres azonnali belépésre. Ajánlatok e lap kiadóhivatalba küldendők. 6699

Földmives-iskolát

végzett, gazdaságban nevelődött, 26 éves, energikus, nőtlen ember, hírnevesebb uradalmakból 4 1/2 évi praxissal és szép írással, jártas a gazdaság összes ágában, valamint az irodai teendőkhöz (nős állást is elfogad). Megkeresések M. I. Czinkota, Pest mellett, posta-restalante. 6517

30 éves, nős, gyermektelen **kertész,** ki a kertészet összes ágában, úgy mint a dísz, zöldézés és gyümölcsészet, kertészetben teljes szakképzettséggel bír, józan és szorgalmas, szerény igények mellett azonnali, vagy bármikor belépésre állást keres. Szives megkeresések „Szorgalmas” címen a „Köztelek” kiadóhivatalba kéretnek. 6719

Műkertész, ki a magyar és német irodalomban jártas, az egyszerű könyvvezetést érti, a kertészet minden ágában hosszabb gyakorlata folytán teljesen jártas, nagyobb uradalomban, vagy városnál állást keres, ahol a legmagasabb szakképzettség igényeltek. Czim a kiadóhivatalban. 6708

ÁLLATOK.

Eladó tenyészkosok. A létszám kevesebbitése végett eladó 25 drb tollvér szépen fejlődött rambouillet kos 3/4 évtől 2 1/4 évesig. Bővebbet a tulajdonos Lovert Kálmán Kis-Igmándon u. p. Nagy-Igmánd (Komárom megye.) 6685

Komondor ebet, nagyfajtájú, tiszta-fehér, hosszú szőrű, fiatal vagy kölyköt, nőstényt keresek. **Major Oszkár**, Bony, Györm. 6708

Vöröstarka tinó és üsző legprimább, 1—2 esetleg 3 évesek és pedig hízlatul való ökrök eladására és későbbi szerződésre legolcsóbb árért vállalkoznak **WEILER és EISNER** **Kis-Czellli kereskedők.**

Eladó. Rambouillet keresztezés juhászát 183 anya, 72 drb éves meddő, 64 öreg ür, 82 drb éves ür, 9 kos, 168 szopós bárány. **Istj. Eötvös Károly Dunaszentgyörgyi gazdaságban.** 6684

Eladó bika Ráth János ur gazdaságban Dombiratos 5 drb törzskönyvvezett bika, tisztavér simmenthali eladó. 1 darab 3 éves, 1 drb 2 éves, 3 darab 15 hónapos mind jó tejelő anyák utóda. Felvilágosítást bővebben ad Istj. Miksa Béla gazdatiszt. Posta-Kunágota Csanádm. 6716

Tó-gazdaságaimból ajánlok gyorsnövésű egy és két éves tenyészpontyot és süllőikrát. Czim: 6049 **CORCHUS BÉLA** Budapest, IV., Molnár-u. 17.

Eladó

két pej és két sötétszínű félvér jukker kanca, kettős és négyesben behajtva. **Wodjányer Jánosnál Maglód Pestmegye.** 6718

Igen szép, válogatott vöröstarka simmenthali jellegű 1—2 (3) éves **növendék ökr** és **üsző borjakat** ugyancsak legprimább lelkűn való és **jármos ökröket** legjutányosabb áfakon ajánlanak: **Klein és Spitzer** **Kis-Czellli kereskedők.** Megrendelések egyesség szerint bármikor is előfordulhatnak

Eladó tinók. Pusztá-kovácsi-i gazdaságban eladó 200 drb 2 éves elsőrendű magyar erdőlyi tinó. Értekezhetni a tulajdonossal, **Nadányi Miklós** Pusztá-Kovácsiban u. p. Berettyó-Ujfalu, Bihar megye. 6681

Eredeti Rambouillet kosok mindenkor nagyobb mennyiségben, és választékban kaphatók **Gróf Herberstein Albert** 3131 uradalmi igazgatóságánál **Strleek, Németország.** **Hanna vetőárpa** míg a készlet tart 100 kg-ig 19 koronáért kapható vasúti állomásalaktól.

Nagyon szép tinók baranyai fajta circa 60 drb 1—2 éves nagyon jutányos áron még eladandó, az egyezmény szerint darabonként vagy élőszultra. Szives kérdések az állatok megtekintésére a petleni béruradalomhoz Petlen u. p. Szárföld intézőndők (ha lehetséges német nyelven). 6710

VEGYESEK. **Eladó gépek.** Nagys. úr. Heinrich Dezsőné urnó gazdaságában több rendbeli mezőgazdasági gépek és eszközök vannak eladók. 2 drb amerikai aratógép, 1 drb amerikai arató és kévekező gép teljesen jó karban. Érdeklődők forduljanak **Haacker Sámuel** g. intézőhöz vasút állomás Képet, Temes megye. Kivánatra Képet állomásra kocsit küldetik, posta Dragujést, u. p. Szinérmez. 6686

Asphazia, (Máreker hagyma), rózsás és sárga burgonyából megvételre, mintázott ajánlattal **Kér Auer**, Budapest, IX. Soroksári ut 23. 6692

Thuja. Eladó néhány száz darab, több-ször átültetett, átlag 1 m. magas élősvénynek alkalmas. V. B. Kadarkut, Kenéz Somogy. 6690

20 waggon burgonya kerestetik szeszgyártáshoz megvételre. Ajánlatok kéretnek a mennyiség keményítőtartalom, faj és ár megjelölésével a pusztakiskéri gazdasághoz u. p. Terény Nógrádmegye. 6705

Páris-Grand-Prix!

Gróf Teleki Arvéd drassói uradalmában u. p. Koncza, Alsófehérm. 6718

Kaphatók: **gyorsfejlődésű, kiválóan edzett, az ország minden részében előnyösen ismert**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

Gróf Teleki Arvéd drassói uradalmában u. p. Koncza, Alsófehérm. 6718

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

Oberndorfi továbbá a következő kiváló minőségű eredeti északnémet takarmányrépamaggal: **és sárga és Oberndorfi vöröses sárga Eckendorfi és sárga és Olajbogyóalaku, és vörös és Mammuth HALDEK** **magnagykereskedése,** **József főherceg 6 es. és kir. Fensége név. szállítója Budapest, Károly-körut 9. sz.**

Oberndorfi továbbá a következő kiváló minőségű eredeti északnémet takarmányrépamaggal: **és sárga és Oberndorfi vöröses sárga Eckendorfi és sárga és Olajbogyóalaku, és vörös és Mammuth HALDEK** **magnagykereskedése,** **József főherceg 6 es. és kir. Fensége név. szállítója Budapest, Károly-körut 9. sz.**

Oberndorfi továbbá a következő kiváló minőségű eredeti északnémet takarmányrépamaggal: **és sárga és Oberndorfi vöröses sárga Eckendorfi és sárga és Olajbogyóalaku, és vörös és Mammuth HALDEK** **magnagykereskedése,** **József főherceg 6 es. és kir. Fensége név. szállítója Budapest, Károly-körut 9. sz.**

Oberndorfi továbbá a következő kiváló minőségű eredeti északnémet takarmányrépamaggal: **és sárga és Oberndorfi vöröses sárga Eckendorfi és sárga és Olajbogyóalaku, és vörös és Mammuth HALDEK** **magnagykereskedése,** **József főherceg 6 es. és kir. Fensége név. szállítója Budapest, Károly-körut 9. sz.**

Oberndorfi továbbá a következő kiváló minőségű eredeti északnémet takarmányrépamaggal: **és sárga és Oberndorfi vöröses sárga Eckendorfi és sárga és Olajbogyóalaku, és vörös és Mammuth HALDEK** **magnagykereskedése,** **József főherceg 6 es. és kir. Fensége név. szállítója Budapest, Károly-körut 9. sz.**

Oberndorfi továbbá a következő kiváló minőségű eredeti északnémet takarmányrépamaggal: **és sárga és Oberndorfi vöröses sárga Eckendorfi és sárga és Olajbogyóalaku, és vörös és Mammuth HALDEK** **magnagykereskedése,** **József főherceg 6 es. és kir. Fensége név. szállítója Budapest, Károly-körut 9. sz.**

Oberndorfi továbbá a következő kiváló minőségű eredeti északnémet takarmányrépamaggal: **és sárga és Oberndorfi vöröses sárga Eckendorfi és sárga és Olajbogyóalaku, és vörös és Mammuth HALDEK** **magnagykereskedése,** **József főherceg 6 es. és kir. Fensége név. szállítója Budapest, Károly-körut 9. sz.**

A cs.-mágocsi répamag elfogyott,

belföldi termésből szolgálhatok még a **Coburg Fülöp** hercege féle pusztá vacsi **fehér répa,** **gróf Chotek Rudolf** féle futtaki **sárga Oberndorfi**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

magyar bikák, 100 drb. **5 éves magyar igásökr,** az általánosan kedvelt **Oberndorfi répamag,** **rendkívül előnyös árban** **székely- és királyné tengeri,** **konyhakerti magvak,** továbbá **pekingi kacsojások,** **amerikai diócsemeték,** **szor fák.**

GŐZMIVELES.

Nagyobb területek szántását gőzekével

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alantí címemhez forduljanak.

WOLFF ERNŐ, gőzsántási vállalkozó BUDAPEST-KELENFÖLD.

A szegedi kenderfonógyár részvény-társaság Szegeden

ajánl

aratógépekhez való kévekötefonalat,

manilla kenderből vagy magyar kenderből minden aratógépszerkezetnek megfelelő gombolyagban.

Ugyanott a legolcsóbb árban kaphatók

tiszta kenderfonalból készült kenderzsákok,

gőzekéhez való sodronykötelek,

gazdasági kötélárak mezőhegyesi kenderből. 6447

Magyar Királyi Államvasutak Üzletvezetőség Aradon.
1965. 902. I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Békés-Csaba állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdetik.

A bérlet tárgyát képező helyiségek: A felvételi épület emeletén levő 34. és 36-44. sz. lakhelyiségek a vendéglős magánlakásul; a földszinten levő 21. sz. konyha és 22. sz. kamara, az I., II., III. sz. pincze, padlás és az állomás területén fekvő 2 drb jégverem, továbbá mosókonyha használat.

Az ételek és italok elárúsítása céljaira: a felvételi épület földszintjén levő I-II. oszt. étterem és a III. oszt. váróteremnek ezen célra elkerített része.

A bérlet 1902. évi szeptember hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1905. évi agusztus hó 31-éig.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatrapostán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az I. koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a békés csabai pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1902. évi április hó 30-án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 1000 azaz egyezer korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi április hó 29-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon leteendő. Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtnak el.

Ezen feltételekről eltérő vagy nem a kitzűtt határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1902. márczius hó 17-én.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban
Budapesten,
IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Eladó Haas Ignác királyteleki bérgazdaságában:

12 pár betanított 3-4 éves, kifejlett, erős, jármos

bivalytinó,

páronkint 480-560 koronáért.

50 darab egy és két éves oxford- és hampshire-down keresztezésű, hágóképes

tenyészkos,

a gazdaság kiváló fejlődésképeségü husjuhtenyészetéből, darabonként 80-120 koronájával.

Nagyobb mennyiségü fajtisza, tartósságáért és bőtermőképességeért kitünő 20-21% keményítőt tartalmazó

„Hortensia” vetőburgonya,

100 kgkint 4 koronájával, vevő zsákjaiban Királytelek állomásra szállítva.

Rendelések és levelezések **HAAS IGNÁCZ-hoz,** Nyiregyházára címzendők. 6341

Nvomatott a „Patria” irodalmi vállalat- és nyomdai részvénytársaságnál Budapest, Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Legujabb kimerítő és tanulmányos árjegyzékünk ingyen és bérmentve!!

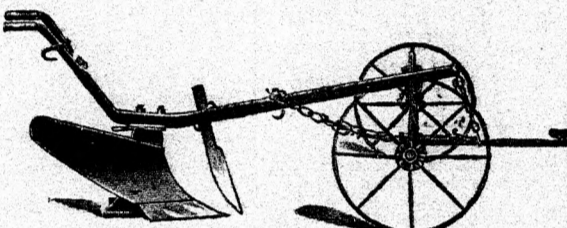
Legujabb vivmány!

az ekegyártás terén, hogy **EGYETEMES**

ACZÉLEKÉIMET kizárólag ~ ~ ~

~~~~~ aczélból készült ~~~~~

ekefejekkel szállítom, az eddigi olcsó árban minden **árfelemelés nélkül.** Szavatalok azért, hogy

egyetemes ekéim (a kerékagyakat kivéve), **minden egyes része acélból van,** ennél fogva ekéim tartóssága tekintetében is **az első helyen állanak.**

Kívánatra **vételkötelezettség nélkül** küldök más gyártmányokkal összehasonlítás vagy kipróbálás végett ekéimből minta darabot, hogy a gazdaközönség meggyőződhessen gyártmányaim kitünő minőségéről **Olcsó árak!**

~~~~~ **Unicum Drill!** ~~~~~

SORBAVETŐGÉPEK!

Mútrágyaszórával egyesítve! — Chilisalétrom szórók!

eddig utól nem ért, legjobb és legtokéletesebb kivitel és szerkezetben!

~ Ne vegyen vetőgépet míg az „Unicum Drill” sorbavetőgép

szerkezetét nem ismeri. — Csak ezen géppel takaríthat **időt, pénzt és vonóerőt!!**

~ **Vetőgépeim páros soruak!** ~

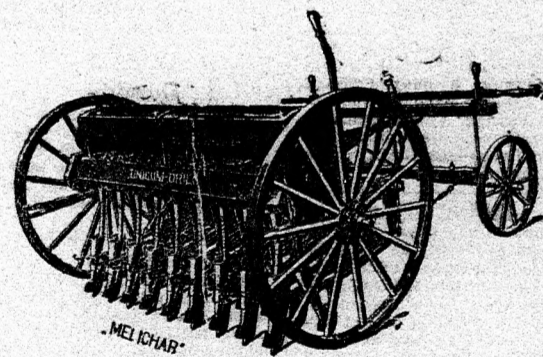
MELICHÁR FERENCZ

kizárólagos sorbavetőgépek gyára. ~~~~

Magyarországi vezérképviselő: ~ ~ ~ ~

SZÜCS ZSIGMOND

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

A s
vasuti sz
latban le
nek meg
vák, rész
mölcs zu
aránylag
miatt wa
nál a wa
nálható

Ez
illetve ol
vánatos
szerint
ládák fen

Tudó
időben tö
és anyag
lomba ho
csém min
nek arra
illetékes
ságnak b
sanak —
mielőbb
gyar Gaz
pest, IX.,
küldeni s
A h
gyümölcs
április hó
tandó üle
az ülésen